

ประสบการณ์ทางจิต

พระอาจารย์สงบ มนสฺสนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๒

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เดี๋ยวเราจะขอเคลียร์ปัญหานิดหนึ่ง เราอ่านถูกไหม มีคนนั่งในพระคาถาพิภย์ หมายความว่าอย่างไร อ้อ นั่งในดวงอาทิตย์เลยหรือ อย่างนั้นเลยหรือ วันนี้ว่าจะปูพื้นนะ ปูพื้นปั๊บเมื่อกี้เขาถามปัญหากลับไปแล้วมั่ง ถามเรื่องกรวดน้ำ เมื่อกี้ถามเรื่องกรวดน้ำจะ พูดเรื่องกรวดน้ำกรวดทำพื้นๆ แต่อันนี้มานี้ไม่พื้นเดี๋ยวก่อนว่าที่หลัง

เราปูพื้นไปก่อนนะ ไม่รีบกลับนะ ไม่ใช่เขาเขียนปัญหาถามมาไง พอคุยๆ อยู่ยังไม่ทันตอบเขากลับไปก่อน ปัญหายังไม่ทันตอบเลย เขากลับไปแล้ว ปัญหาไว้ตอบทีหลัง เราจะพูดไปก่อน

มันเหมือนกับอย่างเช่นตอนเช้า ตอนเช้าคนเยอะ พอคนเยอะขึ้นมาคนเราจิตใจ มันนานาจิตตัง นานาจิตตังนะคนเราปฏิบัติใหม่ เราศึกษามาใหม่ใช่ไหม อะไรที่ถูกต้อง เราอยากทำให้ถูกต้อง แล้วบางคนที่เขาไม่รู้เขาทำไม่ถูกต้อง ไอ้คนที่เห็นว่ามัน ก็แบบว่าไม่สบายใจ ก็จะแนะจะนำกัน เราเลยตอนเช้าเราเลยพูดเสียงดังนิดหนึ่งบอกว่า ให้เคนใหม่เลย ให้วางไว้ คือเขาวางไว้ผิด คือเขาวางไว้โดยที่ยังไม่ได้ประเคนแล้วเขาจะ รีบออกไป

อีกคนหนึ่งก็บอกว่าต้องให้ประเคนใหม่ เราบอกว่าถ้าเราเห็นเราไม่ต้องไปบอก เขา เพราะว่าเขาจะออกไปเขามีธุระเราก็จับประเคนเสีย อะไรที่ผิดเราทำกันเองไงให้ จิตใจเรากว้างขวาง ให้จิตใจเราเพื่อแผ่กัน บางคนเขาไม่รู้สิ่งใดเราต้องอนุโลมแล้วเราไป พูดกันทีหลัง สิ่งเหล่านี้เราไปบอกกันทีหลังเพราะประสบการณ์อย่างนี้เราเคยอยู่บ้านตาม มา

ตอนอยู่บ้านตาดสมัยก่อนเราได้รับพระเคนของที่หน้าท่านไง พอหน้าท่านบ๊ีบเราสังเกตเองนะ พระบางองค์พอรับของเสร็จแล้วก็จะบอกว่าโยมต้องกัปปิ โยมต้องอะไรนี้แล้วมันไปฝึกกันตอนนั้นมันไม่ทัน ท่านก็เอ็ดเอาว่าทำไมโทษนะ “ทำไมพระมันโง่ขนาดนั้น จะไปสอนอะไรกันตอนนี่ ตอนนี่มันสอนไม่ได้”

แล้วพอเวลาเราไปทำ เวลาเราเข้าไปเราทำ เวลาเขาพระเคนของมาอย่างเช่น สัมต้องกัปปิเราจะวางไว้ข้างๆ แล้วซ้อนกันมาเป็นตั้งๆ เลย ซ้อนไว้ๆๆ เสร็จแล้วพอพระเคนนี้เสร็จบ๊ีบ เราก็เรียกเด็กในวัดหรือโยมวัดเข้ามามันเป็นไง กัปปิกัปปิที่หมดเลย

แต่ถ้าต่อหน้าเขามา เมื่อเขาเป็น บางคนเขาเป็นแล้วเขาอยากได้บุญของเขา เขาขอ กัปปิเอง ถ้ามันไม่เสียเวลา เราก็รับกัปปิ กัปปิยังกะโรหิ เราก็บอกเลย เราบอกกัปปิยังกะโรหิ ถ้าคนเป็นเขาจะทำให้ทันทีเลย ถ้าคนไม่เป็นบ๊ีบมันจะหลอหลา พอหลอหลาเราก็รู้ว่าคนนี่ไม่เป็น เราก็รับเลยแล้ววางไว้

คือว่าเราต้องฉลาดกว่าเขา คือเราสังเกตได้ใจว่าเป็นหรือไม่เป็น ถ้าเป็นผลประโยชน์ของเขา เขาอยากทำคุณงามความดีของเขา เราต้องให้ความร่วมมือกับเขา แต่ถ้าเขาไม่เป็น ถ้าไม่เป็นเราก็รักษาเขาไว้ด้วยไม่ให้เขาต้องเสียหน้าเห็นไหม รักษาเขาไว้ คือเขาทำบุญแล้วเรารักษาหน้าเขาไว้ แล้วเรารับไปเลย แต่เรารู้ว่าถูกหรือผิด เราต้องแยกเอง

ไม่ใช่ว่าเรารักษาหน้าเขาไว้ผิดก็ทำผิดแอบทำผิดกันไม่ใช่ รักษาหน้าเขาไว้แล้วของนั้นผิดเราเอาเก็บไปวางไว้ก่อนแล้วเดี๋ยวทำให้มันถูก ทำให้มันถูกทีหลังโดยที่เขาไม่รู้ อยู่กับครูบาอาจารย์ท่านสอนอย่างนี้ละ เรารักษาหน้าเขาไว้ด้วย ไม่หักหน้าเขาด้วยแล้วไม่ทำให้เขาเสียใจด้วย แล้วเรารับ

อย่างเช่น เราอยู่คนเดียวเมื่อก่อนของมาเยอะมากเลย แล้วมันไม่มีใครกัปปิ แล้วเราอยู่คนเดียว เมื่อก่อนเราอยู่ข้างในอยู่คนเดียวนะ ของนี้เรารับพระเคนหมดเลย แล้วเราตักใส่บาตรเรา แต่เราไม่ฉันเราเอาไว้ข้างบาตรมันจะผิดตรงไหน ไม่ผิดหรอก

แต่มาอยู่ที่นี้ทำไมไม่ได้ ทำไมไม่ได้เพราะอะไร เพราะพระเราเยอะ ๑๐ กว่าองค์ พระเรา ๑๐ กว่าองค์ ถ้าพูดถึงมันผ่านหัวหน้าไปแล้วนี้ โดยธรรมชาติของพระไปอยู่ที่ไหนก็แล้วแต่ เขาจะเชื่อมั่นหัวหน้าเขา ของที่ได้ผ่านหัวหน้ามาแสดงว่าถูกต้องแล้ว

ฉะนั้นถ้าเรายู่องค์เดียว เรารู้เองเพราะเราเข้าใจได้ว่าอะไรที่เราจะรักษาหน้าเขาไว้ เราเอามา อย่างเนื้อดิบอันนี้เราก็ตัดแปะไว้วางไว้ข้างๆ บาตรแล้วไม่ฉันไม่ไปถูกต้องไม่เป็นอาบัติหรอก เขาก็สบายใจ โอ้โฮ พระนี้ตัดใส่บาตรแล้วเนาะ พระต้องฉันของฉันอร่อยมากเลย วันนี้พระต้องจิตใจมากเลยที่ได้กินอาหารของฉันไม่ใช่หรอก ตักไว้ข้างๆ บาตรแล้วไม่แตะมันเลยเพราะว่ามันผิด เขาไม่รู้เขาก็พอใจของเขา เราก็ไม่สะเทือนเขา

แต่พอมาปัจจุบันนี้ไม่ได้ เพราะเราเข้าใจถึงน้ำใจพระเหมือนกัน น้ำใจพระจะไปอยู่ที่ไหนนะ เขาต้องได้ฟังข่าวก่อนแล้วว่าพระองค์นี้เข้ากับเราได้ไหม เราจะเชื่อใจพระองค์นี้ได้ไหม พอความลงใจความเชื่อใจ พอรับประเคนมาแล้ว พอของผ่านจากหัวหน้ามาแล้ว พระอยู่ข้างหลังต้องเชื่อหมดเลยว่าผ่านหัวหน้ามาแล้ว

เขาจะตัดด้วยคิดว่าเป็นความถูกต้อง เขาจะรู้ไม่รู้เขาคัดของเขาละ ฉะนั้นผ่านเราเป็นพระตรงนี้ต้องทำให้ถูกต้อง แต่เมื่อก่อนเรายู่องค์เดียวนะ เราทำอีกอย่างหนึ่ง เราอยู่ที่กาลเทศะที่เราจะทำอะไรไม่ให้สะเทือนกัน ในทางบวกนะ แต่ในทางที่ลบนะ ที่เขามาลองของ เขามาอะไรนี้ เรานี้แรงมาก เวลาเราใส่เขา โอ้โฮ จนเขาร่ำลือว่าเราดีมาก

แต่เวลาเขามาด้วยเจตนาดีที่เขาไม่รู้ตัว เราก็จะรักษาเราจะดูแลเขา แต่เขามาด้วยทิฐิมานะ อยากจะเอาชนะคะคานอวดรู้อวดเห็น เราใส่กระเด็นเลย มีอยู่ที่โพธาราม เขามาขอนิมนต์ไปฉันอาหาร เราบอกเราไม่ไป

“ไม่ไปได้อย่างไรพระไม่รับกนิมนต์ก็เป็นอาบัติ ไม่ไปได้อย่างไร” ขึ้นเสียงเลยนะ

เราก็ “ไม่ไป อาบัติตรงไหน เอ็งชี้มาให้ดูสิว่าอยู่ในพระไตรปิฎกตรงไหนว่าพระไม่รับกนิมนต์เป็นอาบัติ”

ชี้ให้ดูไม่ได้ ไม่รู้หรือ โยมจะรู้อะไร แต่ฟังตามๆ กันมา เห็นชาวบ้านเขาบอกว่า พระต้องรับกนิมนต์ เขาแบ่งแยกไม่ถูกหมดเลย คำว่าพระต้องรับกนิมนต์มันอยู่ในธรรม ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามันมีวินัยกับธรรมไง พระวินัยกับพระธรรม ธรรมและวินัยเป็นศาสดาของเธอ

ในธรรมพระพุทธเจ้าสอนไว้ ภิขุ ภิขุทำให้ศรัทธาไทยเขาตกร่วง คือคนเขาเคารพบูชาในศาสนา ภิขุทำให้เขาขี้ใจทำให้เขาเสียใจเป็นอาบัติปาจิตตีย์ ทำศรัทธาไทยให้ตกร่วง คือเขาศรัทธาในศาสนาแล้วเราไปทำให้เขาเสื่อม คือทำให้เขาไม่พอใจ เห็นไหมเป็นอาบัติ

แต่การรับกนิมนต์มีอาบัติตรงไหนมันเป็นธรรมไง ธรรมก็คือ ภิขุต้องเป็นหลัก ภิขุต้องเป็นผู้นำ ต้องทำสิ่งที่ดีๆ กับสังคม ถ้าเกิดเขาทำดีขึ้นมา แล้วภิขุไปทำให้เสียหายปรับอาบัติปาจิตตีย์ แต่นี่เขาจะให้รับกนิมนต์ นิมนต์ไปทำอะไร อย่างเช่น โยมจะถวายอาหารถวายของเราพระไม่รับประเคนเป็นอาบัติ

แล้วถ้าเอ็งประเคนแม่โขง(เหล้า)ให้กู กูต้องรับไหม อ้าว กูต้องรับไม่จั้นก็เป็นอาบัติสิ มันประเคนมันก็คว่าของที่ประเคนถูกหรือผิด ควรประเคนหรือไม่ควรประเคน กนิมนต์ก็เหมือนกัน

ถ้าสมมุติบริเวณอย่างนี้ไม่มีพระเลยเห็นไหม คุณิพระโสณะไปเฝ้าพระพุทธเจ้า พระโสณะเป็นลูกศิษย์ของพระกัจจายนะ พระกัจจายนะเป็นพระอรหันต์ แล้วพระโสณะเป็นเณร อยากบวชพระมากก็รอบวชพระ บวชไม่ได้ เพราะพระต้อง ๑๐ องค์ขึ้นถึงจะบวชได้

รอถึง ๒-๓ ปี หรือ ๕ ปี พระถึงครบ ๑๐ องค์ก็ได้บวชพระ พอบวชพระแล้ว พระโสณะเป็นพระอรหันต์ เพราะพระกัจจายนะสอนจนถึงเป็นพระอรหันต์ ใครเป็นพระอรหันต์ก็แล้วแต่ อยากจะกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาก ใครเป็นพระอรหันต์ก็อยากจะหาเจ้าของศาสนาคือเห็นบุญเห็นคุณก็อยากจะไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

พระกัจจายนะก็อนุญาตให้ไป ก็ฝากขอพรไป ๒ ข้อ

ข้อ ๑. พระอยู่ชนบท ๕ องค์ก็ขอให้บวชได้ เพราะพระมันหายาก

ข้อ ๒. รongเท้า

rongเท้าพระพุทธเจ้าอนุญาตให้ตั้งแต่พระโสณะเหมือนกันแต่คนละโสณะ โสณะ นั้นเท้าบาง โสณะนี้ลูกศิษย์พระกัจจายนะ ชื่อโสณะเหมือนกัน เวลาเดินแล้วเลือดออก มากกว่าเท้าแตกๆ แล้วอนุญาตให้ใส่รองเท้า พระโสณะบอก

“ไม่ได้ ถ้าอนุญาตให้เกล้ากระผมคนเดียว พระก็จะหาว่าเกล้ากระผมอ่อนแอ ถ้าพระพุทธเจ้าจะอนุญาตให้ข้าพเจ้าใส่รองเท้าก็ต้องอนุญาตพระทั้งหมด”

พระพุทธเจ้าเลยอนุญาตพระทั้งหมดไป พออนุญาตบิณฑบาตก็เล่น รองเท้าไป ทำรองเท้าอย่างโน้นอย่างนี้ พระพุทธเจ้าก็เลยบัญญัติ มีหุ้มสันก็เป็นอาบัติทุก กฏ ตัดหมดๆ จนเหลือหนังชั้นเดียว รองเท้าฟองน้ำหุ้มนี่ก็มีชั้นเดียว พอชั้นเดียวบิณฑบาต พระโสณะอยู่ที่อยู่อัฟกานีมันเป็นภูเขาหินมันบาด ก็ขอร้องเท้าให้ใส่หลายชั้นได้

พระโสณะไปเฝ้าพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าให้พระโสณะไปอยู่ในวิหารด้วยกัน เลย แล้วให้พระโสณะเทศน์ให้ฟังก็เหมือนกับประสาเราว่าหลวงตากับหลวงปู่แหวนพูด ธรรมะกันตรวจสอบกัน พระพุทธเจ้าให้พระโสณะเทศน์ให้ฟัง พระโสณะพูดถึง ประสบการณ์ขณะจิตที่ปฏิบัติเป็นอย่างไร แล้วพระโสณะพูด พระพุทธเจ้าอนุโมทนา โสณะพูดดี โสณะพูดถูก แล้วพระโสณะก็ขอพร ๒ ข้อนี้

นี่ไงเราจะย้อนกลับมาที่นี้ ถ้าที่นี้ไม่มีพระกัจจายนะต้องไป เพราะเขาจำเป็นต้อง ใจ ถ้าพวกเราชาวพุทธอยากทำบุญไม่มีพระ ถ้าเขานิมนต์นะเราควรไป ต้องไป แต่ถ้า บริเวณนี้พระเต็มไปหมดเลย วัดเต็มไปหมดเลยทำไมเราต้องไป พอเราไม่ไปบอกไม่ไป เป็นอาบัติ อาบัติข้อไหน เราถามเขาอาบัติข้อไหน

อาบัตินะมีแต่สังคัมสงฆ์มันเป็นประเพณีวัฒนธรรมว่าพอโยมมานิมนต์พระ พระ ต้องไปๆ พระต้องไปๆ ต้องไปก็กลายเป็นต้องไปแล้วมีกฎหมายรองรับ มีอะไรมีธรรม วินัยข้อไหนรองรับเรื่องกัจจายนะ แต่ในวินัยนะภิกษุจำพรรษาอยู่พรรษาที่นี้ ๓ เดือน จะ

ไปไหนโดยไม่ต้องบอกลาได้ ๑ เดือน ภิกษุรับจลินแล้วไปไหนไม่ต้องบอกลาได้ ๔ เดือน

สมมุติว่าพระที่นี้มีอยู่ ๕ องค์ เราเป็นหัวหน้าเราก็รับกิจนิมนต์ไว้ว่านิมนต์พระ ๕ องค์ไปฉัน ถ้า ๕ องค์ไปฉันปีบ ปกติตามวินัยพระนะ พระจะออกจากวัดไปต้องบอกหัวหน้า ถ้าไม่บอกหัวหน้าเขาเรียกวิกาล ออกจากวัดไป เพราะเวลาพระไปไหนมันมีปัญหาขึ้นมาพระต้องรับรู้ เหมือนกับกรรมทหารจะออกจากกรรมทหารต้องลา

พระถ้าตามวินัยขอนิสัยแล้ว จะออกจากวัดไปจะไปค้างแรมต้องลาพระหัวหน้า ถ้าไม่ลาเป็นอาบัติ ฉะนั้นถ้าลาปีบนิมนต์ไว้ ๕ องค์มันก็ขาดใจใหม่ แต่ถ้าพูดถึงพอได้อาณิสย์ของจำพรรษาไปโดยไม่ต้องบอกลาได้ ถ้ามี ๕ องค์ไปก็ขาดแล้ว นี่จึงกิจนิมนต์ อาณิสย์ของกฐินอาณิสย์ของการจำพรรษา

มันเหมือนกฎหมายมันมีข้อยกเว้น มีเหตุนี้ยกเว้นข้อนั้นเหตุนี้ยกเว้นข้อนี้ แล้วถ้านิมนต์แล้ว แล้วขาดไปแล้วรับกิจนิมนต์ไว้ ไม่ไปเป็นอาบัติใหม่ เขามาณะ ตอนอยู่ข้างในจะมีคนมาลองของเยอะมาก แล้วมาเลยมาจากฝ่ายปกครองบอกว่าอยู่ไม่ได้ไม่มีโบสถ์ พระที่นี้อยู่ไม่ได้ไม่มีโบสถ์ เราถามกลับเลยโบสถ์หมายความว่าอะไร โบสถ์มีกี่ชนิดตอบไม่ได้

โบสถ์มี ๔ ชนิด วิสุคามสีมา คูหาสีมา กุฎกะสีมา ความสีมา วิสุคามวัดโบสถ์ในป่าห่างจากบ้าน ๕๐๐ ชั่วธนู ธนุวัดไป ๕๐๐ ธนุ ห่างจากนั้นแล้วให้สมมุติขึ้นมาเป็นความสีมาได้เลย แล้วถ้าไม่มีสีมาลงอุโบสถอย่างไร แล้วทำอุโบสถอย่างไร ความศึกษากันมาค้วนๆ ใจ แล้วก็บอกว่า ถ้าพระไม่มีโบสถ์เป็นวัดไม่ได้ พระอยู่ไม่ได้ ธรรมเนียมเป็นอันหนึ่งนะ เราอยู่กันเป็นประเพณีจนประเพณีเชื่อถือกัน ไปก็เป็นอันหนึ่ง

พูดถึงเราชาวพุทธจริงๆ เข้าไม่ถึงศาสนาเลย เป็นประเพณีแล้วก็ห่างไปเรื่อยๆ เห็นไหมย้อนกลับมาเมื่อคืนนี้ที่เขาจะเอาหนังสือมา เขาบอกโลกเป็นใหญ่ โลกเป็นใหญ่ คือเป็นประเพณีวัฒนธรรม แล้วพวกเราชาวพุทธอยู่กับประเพณีมา เห็นพระทำตามๆ กันมาแล้วถ้าเห็นพระทำอะไรก็ถูกหมดเลย

แล้วมีพระองค์ไหนที่ทำผิดจากนั้นไปพระองค์นั้นผิด ทั้งที่พระองค์นั้นทำตาม
ธรรมวินัยนะ แต่เราทำตามประเพณีกัน ประเพณีมันทำให้เราห่างจากศาสนากลายเป็น
อ้อนวอนเจ้า เจ้าไปถึงไปเจ้าเข้าทรงนะ ไปขอปืบนะ เขาก็พรมน้ำมนต์ให้ เป่าพรวดให้
นะน้ำลายเต็มหัวเลย กลับบ้านสบายใจ โอโฮ สุขมากมันเป็นการครอบงำพักหนึ่งเดียว
มันก็ทุกข์อีก เราไปเชื่อกันอย่างนั้นไง เราเลยไม่เข้าใจธรรมและวินัย

ฉะนั้นย้อนกลับมาตรงนี้ตรงที่เมื่อก็บอกว่า ต้องกรวดน้ำใหม่ การกรวดน้ำนี่นะ
ศาสนาความจริงนะคนเราเข้ามาเห็นใหม่ มันมีตั้งแต่ผู้ใหญ่จนมาถึงเด็ก เด็กเข้ามาเมื่อก็
เห็นใหม่มันก็เล่นสนุกเป็นธรรมชาติของมัน พอไปวัดไปวาถ้ามันเข้ามาเราต้องสอนมัน
เราต้องบอกมันให้มันเข้าใจใช้ใหม่

เหมือนกัน จิตใจพวกเราเข้าวัดใหม่ๆ จิตใจเล็กๆ เวลาจะทำบุญ เงอะๆ งะๆ
เคอะๆ เชนๆ เขาบอกทำอะไรจะได้บุญเยอะๆ จะเอาตรงนั้น ยิ่งอยากได้บุญเยอะๆ มัน
กลับได้บุญน้อย อยากได้บุญโดยธรรมชาติทำดีเพื่อดีจะได้บุญมาก เขาคุยที่เจตนาไง
อยากได้บุญเยอะๆ คือคิด คิดในบุญ พอไปคิดในบุญต้องทำให้ได้ตามนั้น

ถ้าคิดในบุญนะ เวลาเราประเคนของกัน อย่างนี้เขาว่าไม่ได้บุญแล้ว เพราะอะไรรู้
ไหม เพราะไม่ได้ถวายทาน ต้องไปถวายทานเป็นสังฆทาน ก็ต้องเอาอาหารมาเรียงให้
เต็มศาลานี้เลยนะแล้วก็นั่งปัดแมลงวันกัน เสร็จแล้วก็หัวหน้าขึ้นเลยนะโมตัสสะ กล่าว
คำถวายทานไง แล้วไข่นะ แมลงวันก็ไข่นั้น พอมันฟักเป็นตัวเลยนะ มันบินขึ้นมาจะ
ยังถวายทานไม่เสร็จ

พูดถึงประเพณีไง ถ้าจะเอาบุญกันเยอะๆ คิดไง แต่พอมาย่างนี้ปืบ เรามาถึงเรา
ประเคนเลยประเคนนี้ได้บุญตรงไหน ได้บุญเรื่องเจตนาที่โหมอยากทำบุญอันนั้นบุญเกิด
ตรงนั้น พอเจตนาเรา เวลาเป็นบุญขึ้นมาแล้ว ไอ้การกระทำนี่นะ โทษนะ เขาใช้คำนี้
จริงๆ เขาเอาไว้หลอกเด็ก ไอ้สังฆทานไอ้ถวายทานทุกอย่างเขาเอาไว้หลอกเด็กหมดนะ

เด็กๆ มันไม่มีรูปแบบ ไม่มีจุดยืน เอาสิ่งนี้เอาไว้หลอกเด็กๆ กัน ให้เด็กๆ มันหัด
ทำหัดฝึก แต่เราเป็นผู้ใหญ่แล้วเราไม่คิดในรูปแบบไม่จำเป็น แล้วได้บุญมากตรงไหน
บุญอยู่ที่เจตนา นั้น ไอ้นั้นถวายทานนะ ถวายทานนะไอ้นี้ก็นั่งปัดแมลงวันนะ ไอ้นั้นก็

คอยดูอาหารนะ ใช้นั้นก็ไปวิ่งเล่นกันอยู่นะ พระก็เป็นไอ้ตรายางเงิ ถึงเวลาก็สาธุ ไอ้ไอ้
ได้บุญเยอะ

ประเพณีกิดกันไปเห็นไหมติดบุญ ถ้าติดบุญแล้วมันจะได้บุญน้อย ได้บุญน้อยเรา
ทำกันสักแต่ว่าทำ เอามาถึงแล้วนะ เขียนเป็นประเพณีวัฒนธรรมไว้ แล้วต้องทำให้เป็น
แบบนี้ ตามขั้นตอนไง เอาอาหารมาก็มากองกันให้เต็มไปเลยนะ แล้วใช้นั้นก็ไปเล่นกัน
นะไปคุยสุ่มหัวกันนะ นินทาภาเลนนะ มีเรื่องอะไรก็ขุดมาคุยกัน ๕ ปีไม่จบนะ ใช้นั้นก็
ถวายนานไปนะ ใช้นั้นก็ได้บุญเต็มที่แล้ว อยากได้บุญ จะได้บุญเยอะ บุญเยอะๆ

แต่พอมาที่นี้ต่างคนต่างมีอาหาร ต่างคนต่างสงบรักษาจิตของตัวเอง เห็นไหมเราตั้ง
สติรักษาจิตแล้วถึงเวลาเราก็ถวายเป็นครูบาอาจารย์ไป ท่านก็ทำปฎิภาหก ผู้ให้ด้วยความ
บริสุทธิ์ ผู้รับก็รับด้วยความบริสุทธิ์ ตักใส่บาตรเป็นกตกิจ เป็นอาหารของตัวเอง แล้วให้พร
แล้วรักษาใจเราตั้งแต่เริ่มต้น

นี่ไงถ้ามันไปติดนะพอไปติดบุญแล้วนะมันพัฒนาไม่ได้ แล้วการกรวดน้ำหลอก
เด็ก ถ้าการกรวดน้ำเป็นบุญนะ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำแม่กลองมันได้บุญมากที่สุดไน
ประเทศไทย มันไหลทั้งวันทั้งคืน มันไหลมาตั้งแต่ศึกดาบรพ แล้วจะไหลไปในอนาคต
มันกรวดน้ำในธรรมชาติของมันตลอดเวลา

มันกรวดน้ำจริงหรือเปล่า ไม่ได้กรวด ไม่ได้กรวดเพราะอะไร ไม่ได้กรวดเพราะ
มันไม่มีชีวิต สิ่งที่จะกรวดน้ำต้องเกิดจากจิต จิตของเราได้สร้างบุญกุศล จิตของเราเป็นผู้
ที่จะส่งบุญกุศลนั้นให้กับเจ้ากรรมนายเวร ฉะนั้นจิตของเราอ่อนแอ จิตของเราเร่รอน จิต
ของเราไม่มั่นคง เขาถึงเอาน้ำมาให้จิตเพ่งที่นั่น ให้จิตเพ่งที่นั่น!

ถ้าจิตเพ่งที่นั่นจิตมันจะเป็นองค์ประกอบ เป็นจิตขึ้นมาเป็นรูปธรรมขึ้นมา
แล้วให้รูปธรรมที่มั่นคงนั้น อุทิศส่วนกุศลออกไปให้กับเจ้ากรรมนายเวร นี่เป็นอุบาย
ของพระพุทธเจ้าวางไว้หลอกเด็กเพราะเด็กจิตใจมันอ่อนแอ จิตใจมันไม่รู้จักตัวของมัน
เองมันต้องอาศัยสิ่งที่เป็นรูปธรรมที่เกาะเกี่ยวไ เหมือนพุทธโธเราเห็นไหม

แต่ถ้าเราเป็นลูกศิษย์วัดป่าเรารู้จิต รู้จักจิต รู้จักรักษาสติ รู้จักเห็นไหมเราจะถวายนาน
เราตั้งใจเรามีสติมาแล้ว ถ้าพอเราถวายเป็นครูบาอาจารย์ไปแล้ว ด้วยจิตที่มันมั่นคงเราอุทิศ

อันนี้ไป เนื้อๆ เนื้อๆ เนื้อหาสาระมันอยู่ที่ความรู้สึกอยู่ที่จิต ศาสนาพุทธเป็นศาสนาของหัวใจ ไม่ใช่ศาสนาของน้ำ ไม่ใช่ศาสนาอยู่ข้างนอก แต่อาศัยสอนเด็กๆ สอนที่จิตมันโกลเด จิตที่ไม่มันคง

เอาน้ำนี้มาเป็นตัวตั้ง แล้วน้ำนั้นมันจะมีคุณสมบัติอย่างไร ถ้าน้ำนี้เป็นตัวตั้งนะ โอ้โฮ เราไปที่แม่น้ำนะ แม่น้ำมันไหลทั้งวันทั้งคืนเลย ถ้าเราเข้าใจเห็นใหม่ ใจมันจะพัฒนาขึ้นไปเห็นใหม่ พอจิตมันพัฒนาขึ้นมาแล้วกรวดน้ำใจ ไม่ใช่กรวดน้ำที่น้ำเป็นน้ำที่เอามาหลังกัน อันนั้นมันเป็นพิธีกรรมไง เราจะบอกว่าไม่มีเลยเวลาเป็นพิธีกรรมเวลาเราทำให้ถูกต้องตามพิธีกรรมเราก็ต้องทำ

แต่ในเมื่อจิตของเรา เราต้องการความสงบแล้วจิตของเรา เราเข้าถึงเนื้อหาสาระเราเอาเนื้อหาสาระเราไม่เอารูปแบบไง เราเอาเนื้อหาสาระกัน ถ้าเราเอาเนื้อหาสาระกันจิตของเราเห็นใหม่เราตั้งแล้ว พอเราเอาเนื้อหาสาระจิตเราโตขึ้นมาละ เรามองกลับไปที่เขาทำกันสิ

โทษนะ เมื่อก่อนเราก็เป็นอย่างนั้น เมื่อก่อนเราก็ต้องวิ่งหาน้ำมา พอพระจะให้พรหาน้ำกันมา โอ๊ย จะไปทะเลาะกันเรื่องน้ำ จะทำบุญนะจะต้องไปทะเลาะกันก่อน ว่าฉันขอน้ำก่อน เอาน้ำของฉันเดี๋ยวฉันไม่ทันเห็นใหม่ จะต้องไปทะเลาะกันก่อนแล้วค่อยมากรวดน้ำ

แต่ถ้าจิตของเราเป็นธรรมเห็นใหม่เราไม่ต้องทะเลาะกับใคร เพราะหัวใจมันอยู่กับเรา ความรู้สึกมันอยู่กับเรา จะกรวดที่ไหนกรวดเมื่อไหร่กรวดได้ทั้งนั้นเลย นี่ศาสนาพุทธสอนให้เรียบง่ายสอนให้ความเป็นจริงนะ แล้วเพียงแต่เราเข้ากันไม่ถึง เราเข้ากันไม่ถึงแล้วเราจับต้องไม่ได้ ถ้าเราเข้าถึงแล้วเราจับต้องได้นะเราจะซึ่งมากเลย

แต่มันก็เป็นเปลือก กะพี้ และแก่น เห็นใหม่ จิตของคนมันต้องพัฒนาอย่างนี้ ถ้าเราศึกษานะศึกษามันก็ไม่ค่อยซึ่งใจนะ ดูอย่างพระป่าเรา โทษนะ เขาคิดกันว่าพระป่าไม่มีการศึกษา คือไม่ได้เรียนธรรมวินัยจะไม่มีคามเข้าใจ แต่เขาไม่คิดเหมือนเรา

เราคิดนะการศึกษามายังศึกษายังง เพราะเราเองเราเคยศึกษามาก่อนอย่างบุพพลิกขาเราอ่านมาเยอะแยะเลย ยิ่งอ่านยิ่งงมันตีความไม่ออก แล้วตอนนี้เราก็กเอา

ความรู้สึกเรามาเทียบกับพระใหม่ พระใหม่เวลาเขาศึกษาเขาอ่านหนังสือเขายิ่งงทั้งนั้น แต่พอมาถามเรา เราเคลียให้เขาอีกเลย แต่สมัยเรา เราอยู่กับครูบาอาจารย์เิง

หลวงตาท่านสอนด้วยการปฏิบัติ ถ้าผิคนะผลัวะๆ มันจำดี มันจำดีกว่าหนังสือหลายเท่า หนังสืออ่านผิอ่านถูกเรายังตีความมานั่งคิดอยู่นะ แต่เวลาไปหาท่าน ท่านผลัวะมามันจำแม่น มันจำแม่นมาก แล้วมันผิดถูกมันรู้ มันรู้หมดเลยนะ ท่านทำอย่างไร ไซ้ใหม่ พอท่านทำป๊ีบ

อย่างเมื่อก่อนเราสงสัยมาก ตอนอยู่กับท่าน เพราะรองเท้าเวลาไปถวายท่าน ท่านจะให้เสริม แล้วเราก็แปลกใจว่าทำไมท่านต้องเสริมรองเท้าหนัง แต่อย่างที่คุณเมื่อกี้นี้ ที่ว่าพระโสณะขอมมา เวลาปัญญาวิคคีย์ท่านะรองเท้าปกติไซ้ใหม่เขาก็เล่นอย่างโน้นเล่นอย่างนี้เิง แล้วก็ห้ำมๆๆ

ข้อห้ามนะคือกฎหมายก็ห้ามหมดเลย ฉะนั้นเวลาพระโสณะมาขอ ขอว่าขอให้ใส่รองเท้าหลายชั้นได้ พระพุทธเจ้าก็อนุโลมหลายชั้น แต่เวลาท่านห้ามท่านห้ามรองเท้า ๒ ชั้น ๓ ชั้น ๔ ชั้น ที่นี้พอ ๓ ชั้น ๔ ชั้นท่านอนุโลม

แต่ ๒ ชั้น เหมือนพระพุทธเจ้ายังไม่ได้อนุญาต หลวงตาท่านไม่ยอมใ้ชนะ เื่อเราก็อไ้มันมาจากไหน เวลาหลวงตาทำอะไร เราจะไปเปิดดูพระไตรปิฎกแล้วมาค้นคว้าทั้งๆ ที่เราก็อเชื่อมันแหละ แต่เชื่อนี้มันเหมือนแบบว่าเราฟังกันมาเห็นใหม่ มันไม่มีเอกสารรองรับ

พอเราทำมาเราก็อเชื่อ แต่อยากรู้ว่ามันอยู่ตรงไหน มันอยู่ตรงไหนของพระไตรปิฎก มันอยู่ตรงไหน ห้ามไว้เมื่อไหร่ เรานี้จะไปค้นเลยนะ เราค้นเลย แล้วพอมันตรงมันก็เพียะอย่างพุดเมื่อกี้ แต่พอเวลาเราไปศึกษากันเองเราไปอ่านนะ เฮีย งง กังบัง มันเหมือนกับว่าการศึกษาโดยการปฏิบัติมันแรงมากแล้วมัน โคนเดี๋ยวนั้นๆ เลย แล้วมันเข้าใจหมด แล้วมันเข้าใจไม่เข้าใจธรรมดาณะ

เหมือนเรา เห็นใหม่เราพุดถึงเขาเลี้ยงแกะ เขาต้อนแกะ เวลาแกะมันหลงฝูงนะ เขาจับแกะหักขาเลยแล้วปล่อยมันเข้าฝูงแล้วรักษามัน มันจำแม่นมันไม่หลงอีกเลย เวลา

คนเลี้ยงแกะเขาทำอย่างนั้น เวลาพระป่าเราผิดโดนอย่างนั้น ผลัวะๆ หงายท้องเลยแหละ กลางศาลา เล่นกลางศาลาเลย ประจานคนนี่เต็มๆ เลย จำแม่นๆ แล้วซึ่งมาก

นี่ถ้าเป็นอย่างนี้มันก็เหมือนการศึกษาแบบเซน ซึ่งๆ หน้าเอาเดียนั้น เอาต่อเมื่อผิดเดียนั้นแล้วสั่งสอนเดียนั้น รับรู้เดียนั้น นี่การปฏิบัติของพระป่า แต่เขาบอกว่าพระป่านี่ไม่ได้มีการศึกษา แต่เราเปรียบเทียบเราก็อยู่ในวงการพระป่านะ ถ้าพูดอย่างนี้ไปก็เหมือนกับเราลำเอียงเราจะบอกว่าทางฝ่ายพระป่านี่ถูกต้องไปหมด ไม่ใช่

แต่การศึกษาที่มันซึ่งใจกว่ามันกินใจ แต่พระป่าผิดก็เยอะ มันมีโยมอยู่คนหนึ่งเราฟังหลวงตาท่านเทศน์ มีโยมอยู่คนหนึ่งเขาศึกษาธรรมะเขาเคารพศรัทธาในสายหลวงปู่มันมาก ท่านก็ไปหาหลวงตาไปกราบเคารพ

“อ้อหือ หนูนี้ศรัทธามากนะ สายพระป่าสายหลวงปู่มันต้องปฏิบัติดีต้องปฏิบัติชอบ”

ท่านพูดนะ ท่านพูดท่านตอบนะเราฟังแล้วซึ่งมาก ท่านพูดว่า

“เรามั่นใจว่าในสังคมใดก็แล้วแต่ มีทั้งคนดีและคนชั่วอยู่ร่วมกัน ไม่มีสังคมไหนดีหมดและชั่วหมด ในสังคมของหลวงปู่มันก็มีพระที่ปฏิบัติผิดอยู่ก็มี”

ไอ้โฮ เราฟังนะเราไม่ได้ถามเองโยมเขถามนะ เราฟังแล้วสะอึกเลย โอ๊ย ถ้าเป็นเรานะเราศรัทธาสายหลวงปู่มันมากนะมาหาเรา จริงสิ หลวงปู่มันต้องดีสิ สายหลวงปู่มันต้องยอดหมดเลย ท่านไม่พูดอย่างนั้นเลย ท่านพูดกลับเลย ท่านบอกในสังคมทุกสังคมจะมีคนดีและคนไม่ดีอยู่ปนกัน

แล้วเราก็มามีพิจารณาข้อประเด็นนี้ เรามานั่งเดินจงกรมของเรานะเราซึ่งมาก สมมุติว่าเราเป็นคนทีศรัทธาใหม่เรากำลังเชื่อมั่นในสายของหลวงปู่มันมาก เราศรัทธามาก ทีนี้พอเราเข้าไปเกิดถ้าเราไปเจอพระที่ปฏิบัติไม่ตรงตามธรรมวินัยเราจะเสียใจแค่ไหน

แต่ท่านพูดบอกไว้ก่อนทำให้เราแบ่งใจไว้ เราเผื่อใจเราไว้ได้แล้ว เพราะเออ อาจจะมีดีและไม่ดีปนกัน ถ้าเราเจอไม่ดี สายหลวงปู่มันก็ไม่ใช่ว่าไม่ดีทั้งหมด มันก็สาย

หลวงปู่มั่นเราก็เคารพ เราก็เคารพอยู่แล้วใช่ไหม แต่สิ่งที่ไม่ดีมันก็มีปนกันมา เจริญมี ๒ ด้านทั้งหมด แหมเวลาท่านตอบปัญหานี้เนะ เราจำแม่นเลยนะ

มันหลายชั้น มันหลายชั้นหมายถึงว่านอนไว้ทั้งพระด้วย รักษาพระไว้ด้วย พระมันก็มีกัณฑ์ผิดพลาดเป็นธรรมดา รักษาทั้งคนศรัทธาด้วย ถ้าเอ็งไปเจอสิ่งที่ผิดพลาด มันจะมีสิ่งที่ผิดพลาดบ้างถูกต้องบ้างเองก็จะได้ไม่เสียใจ คือไม่ให้เราแบบว่าเขาเรียกว่าว่า เชือกขาด นกปีกหัก ใจ เวลาศรัทธาก็ โอ้โฮ เต็มหัวใจเลย เวลาเสียใจก็วูบลงหมดเลย

เราก็จะเสียคน เรามันเจอดีเราก็ชื่นใจ เจอสิ่งที่ไม่ดีเราก็ประคองใจเราได้ เรามาคิดถึงคำตอบของท่าน โอ๊ยเหตุผลนะแล้วมันลืมนไปหมดเลยนะ ท่านไม่สุดโต่งไปทางใดทางหนึ่ง ท่านบอกไว้ถึงให้เราเตรียมใจไว้เลย เจอดีก็ได้ เจอความผิดพลาด เจอความเสียหายก็ได้

เวลาคนศรัทธามันศรัทธาขนาดนั้นนะ นี่พูดถึงในวงปฏิบัติ ในสังคมมันต้องเป็น อย่างนั้นอยู่ธรรมดา นี่พูดถึงศาสนาในการปูพื้นแล้วนาๆ จิตตั้ง ใจของเราเองมันเป็น อย่างนี้แล้วมันพัฒนามา จากที่มันขัดแย้งมาจากไม่เชื่อเลยนะ มันเป็นเรื่องจริงเราเอง โคน มาทั้งตัว ไม่มี พระไม่มีหรือเพื่อนๆ มันไม่ได้บวช

พระไม่มี มีแต่คนหัวโล้นห่มผ้าเหลืองไม่มีพระ เออฟังก็จริงของมันนะ พระก็มาจากมนุษย์ หัว โล้นห่มผ้าเหลืองไม่ใช่พระก็คิดประสาเขา แต่เวลาเรามาบวชพระสิ พอเรามาบวชพระแล้วมันจริงตามสมมุติไ้

ถ้าพูดถึงเราไม่ใช่พระนะเราบวชโดยตัวเราเองนะตำรวจจับได้เลย แต่งกาย เลียนแบบสงฆ์ แต่ถ้าเราบวชนะมันจริงตามสมมุติก็ต้องมีอุปัชฌาย์ อุปัชฌาย์ต้องบวช ขึ้นมาให้ มันเป็นพระตามสมมุติจริง แต่ถ้าเขาปฏิบัติไปจนถึงที่สุดละ จิตใจเขาเป็นพระจริงขึ้นมาละ แล้วมีใครวัดตรงนี้ได้

นี่พอเวลาพูดอย่างนั้นปั๊บเราก็เชื่อใจ พระไม่เห็นพระเลย ยิ่งพูดนะ ไหว้พระก็ โคนลูกชาวบ้าน ชาวบ้านนี้ มันกินไป ลูกชาวบ้านก็สึกไปแล้วถึงเป็นลูกชาวบ้านไว้ย ูกไปบวชพระอยู่ เป็นลูกชาวบ้านไ้ใจ ลูกพระพุทธรเจ้าไว้ย ศากยบุตรไ้

เวลากิเลสมันพุด มันก็พากันแฉไป แล้วมันพุดกัน มันฟังแล้วมันเชื่อนะ อะไรมันพุดที่มันมีเหตุผลนะเราจะเชื่อไปหมดเลย กิเลสมันพาไป เราเลยโตขึ้นมาไม่ได้เราเลยแบ่งอะไรไม่ถูกไง ศาขยบุตรพุทธชิโนรสเป็นลูกขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ที่นี้ศึกษาศาสนา ศาสนามันก็ต้องศึกษามาตั้งแต่พื้นฐาน แล้วก็ย้อนกลับไปที่เรา ก่อนจิตใจ จิตใจคนที่มาวัด จิตใจเขาหลากหลายขนาดไหน ถ้าจิตใจเขาสูงขึ้นมาเห็นใหม่เขาพัฒนาขึ้นมา พอพัฒนาขึ้นมา นะ โอ้โฮ เขาเคารพบูชาเขาเรียกใจมันลง ใจมันลงนี้ โอ้โฮ อาจารย์นี่เกิดไต้หวันนะ พ่อแม่ครูอาจารย์

พ่อแม่เลี้ยงได้แต่ร่างกายหัวใจเลี้ยงไม่ได้ แต่ถ้าเป็นครูบาอาจารย์นะ “พ่อแม่ครูอาจารย์” พ่อแม่ก็เลี้ยงเห็นใหม่อาหารการกินเลี้ยงทุกอย่างดูแลให้หมดปัจจัย ๔ ครูบาอาจารย์ก็เลี้ยงหัวใจมันไง หัวใจจะคิดอย่างไร หัวใจควรจะพัฒนาอย่างไร หัวใจควรจะดีขึ้นใหม่ แล้วหัวใจมันสิ้นกิเลสหัวใจมันสุดยอดของใจ “นี่พ่อแม่ครูอาจารย์”

แต่ทางโลกนี้มีแต่พ่อกับแม่ อาจารย์ต้องไปหาที่โรงเรียน อยู่บ้านมีแต่พ่อแม่ไม่มีอาจารย์ แต่อาจารย์นี่พ่อแม่ครูอาจารย์หายาก หายากมากๆ

ถาม : มีคนนั่งในพระอาทิตย์แล้วภาวนาอย่างไรคะจึงจะข้ามพ้นภพชาติได้?

หลวงพ่ : มันก็ได้พระอาทิตย์เป็นภพไง นั่งในพระอาทิตย์มันก็ได้พระอาทิตย์เป็นภพ พุดถึงโดยธรรมชาติโดยวิทยาศาสตร์ สสารสิ่งใดเข้าไปถึงอยู่ในพระอาทิตย์ได้ไหม พระอาทิตย์ไหม้ละลายหมด เป็นไปไม่ได้ แล้วเราจะไปนั่งอยู่ในพระอาทิตย์ได้อย่างไร มันเป็นไปไม่ได้ แต่ที่มันเป็นอย่างนี้มันเป็นเพราะอะไร เป็นเพราะเป็นนิमित นิमितมาเป็นพระอาทิตย์ แล้วเราไปนั่งอยู่กลางพระอาทิตย์ แล้วได้อะไรก็ได้นิमितไง

แต่ถ้าเป็นข้อเท็จจริงมีสิ่งใดจะเข้าไปใกล้พระอาทิตย์ได้ละลายหมดมันเข้าไป เอะละลายเกลี้ยงเลย นี่พุดถึงความเป็นข้อเท็จจริง แต่การปฏิบัติมันเป็นคนละเรื่องนะ ถ้าการปฏิบัติโดยฤทธิ์นี้ะ พระอาทิตย์ พระในพระไตรปิฎกเห็นใหม่ พระที่ว่าไปปิดหมดเลย เอามือนี่ลูบได้เลยลูบเล่นได้เลย แต่การลูบเล่นนี้ะมันโดยฤทธิ์ของพระอริยเจ้า

เราเคยเราเทศน์ไว้เพราะมันอยู่ในพระไตรปิฎก แล้วลูกศิษย์เอาไปแกะ เขาก็มาหาเราเลย หลวงพ่ออันนี้ขอเอาออกได้ไหม เราบอกว่าพระอาทิตย์มันจะขึ้นมันจะตกได้ ๓ อย่าง อย่างหนึ่งโดยธรรมชาติของมันพระอาทิตย์ขึ้นพระอาทิตย์ตกใช้ไหม อย่าไปสแกนดิเนเวียมันไม่ตกเลย พระอาทิตย์ขึ้นพระอาทิตย์ตกโดยธรรมชาติของมันนะ ๒ โดยฤทธิ์ โดยฤทธิ์ที่ว่าเทวดาดึงไว้ พระรถเมรีที่เขาดึงพระอาทิตย์ไว้โดยฤทธิ์ กับโดยธรรมชาติคือเมฆหมอกบัง

ฉะนั้นเวลาเราพูดถึงข้อเท็จจริง แล้วเราเทศน์ไปแล้วลูกศิษย์เขาไปแกะเทพ เขากลับมาเลยหลวงพ่อบทึงได้ไหมโดยฤทธิ์ หนูรับไม่ได้ หนูไม่เชื่อเพราะใจมันไม่ลงใจพอใจมันไม่ลงใช้ไหมเราก็ย้อนกลับมาตอนที่พระสารีบุตร

พระสารีบุตรนะเวลาออกไปบิณฑบาตใช้ไหมสามเณร ๗ ขวบ ถือบาตรไปด้วย ถือบาตรพระสารีบุตรคือว่าเป็นปัจฉาสมณะ คือถือบาตร เหมือนครูบาอาจารย์เราออกเราจะประกองบาตรไป

ทีนี้พอไปเห็นเขาชักน้ำเข้านา ถามพระสารีบุตรเลย น้ำมีชีวิตไหม ไม่มี น้ำไม่มีชีวิตเขายังชักเข้านาทำนาได้ แต่สามเณรมีชีวิตทำไมจะทำประโยชน์ไม่ได้ เดินไปอยู่ๆ เห็นเขาคัดคันศร ถามพระสารีบุตรเลยว่า คันศรมีชีวิตไหม ไม่มี ไม่มีทำไมไม่คัดๆ เขาคัดให้มันตรงได้ ใจเราคคใจเราโกลเลทำไมเราทำใจให้ตรงไม่ได้

ปัญญามันหมุนแล้ว ปัญญามันหมุนแล้วพอปัญญามันหมุนแล้วธรรมจักร มรรคญาณมันหมุนแล้ว บอกพระสารีบุตร ข้าพเจ้าขอถวายบาตรพระสารีบุตรพระเจ้าคะ ข้าพเจ้าจะขอกลับกุฏิ ข้าพเจ้าจะขอกลับไปภาวนา พระสารีบุตรเป็นพระอรหันต์ก็รู้ก็รับบาตร

เณรก็เดินกลับวัดเลย เดินกลับวัดก็เข้าไปในกุฏิ เพราะไปเห็นกระทบึง เหมือนที่หลวงตาบอกว่าพระที่จะไปถามพระพุทธเจ้าจุดต่อมของน้ำ พอเห็นปั๊บมันก็กลับกุฏิ พอกลับกุฏิก็นั่งวิปัสสนาเลย จิตมันหมุน พระสารีบุตรก็ไปบิณฑบาต บิณฑบาตกลับมามากัน เสร็จแล้วก็คิดถึงเณรจะเอาอาหารนั้นไปให้เณร

จะเอาอาหารไปให้เณรก็เณรเป็นลูกศิษย์ก็รักลูกศิษย์ พระพุทธเจ้ารู้ว่าสามเณรกำลังวิปัสสนาอยู่ กำลังจะได้เป็นพระอรหันต์ ถ้าพระสารีบุตรเข้าไป เพราะพระสารีบุตรกับพระพุทธเจ้าวุฒิภาวะต่างกัน เป็นพระอรหันต์เหมือนกัน เป็นอัครสาวกเหมือนกัน แต่นาคตั้งสัจฉญาณไม่เทียบเท่าพระพุทธเจ้า

พระพุทธเจ้าอนาคตั้งสัจฉญาณจิตที่รับรู้อนาคตรับรู้ต่างๆ สุดยอด ก็รู้ว่าสามเณรนี่จะเป็นพระอรหันต์ ถ้าพระสารีบุตรเข้าไปมันจะทำลายโอกาสพระอรหันต์ของสามเณรน้อยนั้น ก็มาดักหน้าพระสารีบุตร มาถามปัญหาใจ ถามธรรมะให้พระสารีบุตรตอบ ก็ชวนพระสารีบุตรคุยธรรมะ ถามปัญหาธรรมะให้พระสารีบุตรตอบ

พระสารีบุตรก็ต้องตอบเพราะพระพุทธเจ้าถามอยู่ที่ไม่กล้าออกนอกกลุ่มนอกทางก็ต้องตอบปัญหา ตอบปัญหาไปเรื่อยๆ ตอบปัญหาไปเรื่อยๆ พระพุทธเจ้าก็เล็งญาณสามเณรสำเร็จหรือยัง สามเณรสำเร็จหรือยัง จิตเหนียวพระอาทิตย์ไว้เลย เหนียวพระอาทิตย์ไว้ พระอาทิตย์ยังไม่ไป พอพระอาทิตย์ยังไม่ไป ก็ยังไม่ให้เพลใจ

ก็ถามปัญหาไปเรื่อย สามเณรนั้นก็วิปัสสนาไปเรื่อย พอสามเณรนั้นมรรคญาณทำลายกิเลส พับ! เป็นพระอรหันต์นะ พระพุทธเจ้าก็ปล่อยให้พระสารีบุตรเข้าไป พระสารีบุตรก็เอาอาหารไปให้สามเณรน้อยฉัน พอสามเณรน้อยฉันจบปั๊บ พระพุทธเจ้าคลายฤทธิ์พระอาทิตย์ตกไปบ่ายสองโมง

นี่มันข้อเท็จจริงขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระอาทิตย์ถ้าพุดถึงโดยฤทธิ์โดยความเป็นจริงอันนั้นเป็นอย่างนั้น แต่อันนี้เราเข้าไปนั่งอยู่ในดวงอาทิตย์อะไรอย่างนี้มันเป็นนิมิต ถ้าเป็นนิมิตนะ เพราะการเป็นมันเป็นไปได้หลายอย่างมาก

แต่ถ้าโดยความเป็นจริงที่เราจะไปนั่งอยู่กลางพระอาทิตย์ เป็นไปไม่ได้ แต่ถ้าเราสร้างเป็นดวงขึ้นมาแล้วเราไปนั่งอยู่กลางดวงนั้น อันนี้เป็นแค่ นิมิต แล้วนิมิตอย่างนี้มันแบบว่ามันไม่.. นิมิตเกิดขึ้นได้อย่างไร นิมิตขึ้นมา เกิดจิตเห็นนิมิต โยมมองเห็นเราไหม

โยมหลับตาสิเห็นเราไหมไม่เห็นเลย ไม่มีจิตจะไม่มีภาพ เพราะจิตนี้เป็นผู้เห็นภาพ ถ้าจิตนี้เป็นผู้เห็นภาพเห็นไหมที่บอกคิดนิมิต คิดนิมิต นิมิตมีเยอะแยะ มีหลายอย่างมาก แล้วมีนิมิตเห็นได้รื้อยแปดพันเก้าเลย

ถ้าครูบาอาจารย์ไม่รู้จักไม่เป็นนะจะไม่เข้าใจเรื่องอย่างนี้เลย แต่ถ้าเป็นเข้าใจนะ นิमितมันจะเกิดนิमित คำว่านิमितนะ มันเป็นบางที่มันเป็นความเห็นนะ จิตมันจะเห็นนิमितได้ เหมือนรถ รถถ่วงจอดอยู่เฉยๆ รถทุกอย่างจะนิ่งอยู่หมด ถ้าล้อรถขยับไมล์ของรถ มันก็ต้องขยับ

จิตถ้ามันเปลี่ยนจากปกติ ปกติปุณฺณจิตของเราปุณฺณเป็นสัตยชาติญาณ เป็นสถานะ สถานะของมนุษย์ เราเกิดเป็นมนุษย์เรามีกายกับจิต จิตนี้มันเป็นสถานะของมนุษย์ มันเป็นเรื่องของปุณฺณ เป็นเรื่องของธรรมชาติเรื่องของสัจจะความจริง

แต่เราพูดโง่ๆๆ หรือเรากำหนด การภาวนาจิตมันเปลี่ยน มันละเอียดกว่าปกตินี้ละเอียดลงไปจะเป็นปกตินี้เห็นใหม่ ถ้าละเอียดเป็นปกตินี้พอจิตมันลงไป ถ้าจิตมันมีอำนาจวาสนามันจะเห็นของมัน เห็นของมัน! การเห็นนั้นเห็นจากจิต เพราะการเห็นพอจิตมันลงจิตมันละเอียดเข้าไป ที่ว่าพอจิตละเอียดเข้าไปเห็นใหม่

เหมือนล้อรถมันหมุนไขใหม่ เข็มไมล์หมุนใจ เข็มไมล์กระดิก ทีนี้พอเข็มไมล์มันหมุนเข็มไมล์มันขยับ เราเหยียบรถ ๑๕๐ ๑๘๐ ๒๐๐ ก็แล้วแต่ เราเหยียบรถเราวิ่งเต็มทีเลย แต่เราปรารถนาว่าเราจะถึงเป้าหมาย เราขับรถไปเพื่อให้ถึงเป้าหมายนั้นนิमितไม่เกี่ยว จิตถ้ามันสงบนะถ้ามันมีพลังงานรถวิ่ง ๑๐๐ กว่า พลังงานถ้ามันชนสิ่งใดแตกใหม่

จิตที่เป็นสมาธิ จิตที่มีกำลังมันเหมือนกับรถที่มีกำลังมาก มันสามารถขับเคลื่อนให้จิตไปสู่พระอรหันต์ได้เลย แต่มันอยู่ที่คนขับรถ คนขับรถนะขับรถเป็นใหม่ ถ้าคนขับรถไม่เป็นนะมันเหยียบหมุนเต็มทีเหมือนกับทดสอบรถเห็นใหม่ ล้อมันหมุนระยะมันไปแต่รถไม่เคยเคลื่อนทีเลย โอ้ เรื่องวิปัสสนามันยังอีกเยอะ

ฉะนั้นถึงบอกว่าสิ่งที่มันเห็นนิमितมันเห็นด้วยอะไร เห็นด้วยสิ่งใด แล้วถ้าบอกว่ามันไปนั่งอยู่ในดวงอาทิตย์ ที่พูดอย่างนี้นะเราจะพูดแบบว่าให้มันกระจางใจ ให้มันรอบด้าน ถ้าเราอธิบายมูมใดมูมหนึ่ง เดี่ยวโยมออกจากศาลานี้ไปฟังเราคนเดียวนี้แหละ จะไปนั่งเถียงกันคนละมูม แล้วก็ไปนั่งเถียงกันว่าหลวงพ่อบอกว่าเรื่องอะไร

เวลาเราพูดเราจะพูดให้รอบด้าน เราพยายามพูดอธิบายให้เห็นรอบด้าน ฉะนั้นมันเห็นรอบด้านแล้วมันจะได้จบ ถ้าไม่จบนะเดี๋ยวลงไปจะไปเถียงกัน เเถียงว่าท่านพูดว่าเรื่องอย่างนี้ ใอนั้นพูดอย่างนี้ เนี่ยที่นั่งในพระอาทิตย์แล้วภาวนาอย่างไรถึงจะละภพได้

การละภพได้เห็นใหม่ตรงนี้สำคัญ ส่วนใหญ่แล้วพระพุทธเจ้าสอนตรงนี้ สอนการให้ละภพละชาติ แต่ทุกคนที่ละภพละชาติไม่ได้เพราะอะไรรู้ใหม่ เพราะมันไม่ถึงภพถึงชาติ สิ่งที่ทำกันอยู่ไม่ถึงภพถึงชาติ

ภพคืออะไร ภพคือสมาธิ จิตเป็นสมาธินั้นคือตัวภพ ตัวสมาธิคือตัวภพ เพราะมันเข้ามาสู่จิตเดิมของมัน แต่เราปฏิบัติสมาธิกัน ในปัจจุบันไม่ต้องทำสมาธิวิปัสสนาสายตรง ใช้ปัญญาไปเลย ปัญญาอย่างนั้นก็นั่งอยู่ในดวงอาทิตย์นี้ไง คือจิตเห็นนิมิตใช้ใหม่ ความคิดที่เกิดขึ้นความคิดที่เราคิดอยู่เห็นใหม่ ความคิดสงบไม่ใช่จิตสงบ

ถ้าความคิดสงบไม่เข้าถึงตัวจิต ไม่เข้าถึงตัวภพ เพราะเป็นความคิดสงบ ถ้าความคิดมันสงบนะความคิดเกิดขึ้นมาแล้วความคิดสงบไปแล้วตัวจิตได้อะไรก็ได้สงบอะไรเลย เหมือนเรานอนหลับกับตื่นนี่แหละ เราตื่นขึ้นมาเราก็รู้สึกตัวตลอด เราหลับก็รู้สึกตัวตลอดแต่จิตมันหลับ

นี่ก็เหมือนกันถ้าความคิดเกิดดับมันไปสงบที่ความคิด ความคิดสงบตัวลงไม่ใช่สมาธินะ ไม่ใช่ สมาธินะมันคิดไม่ได้ มันนึกไม่ได้ มันเป็นสมาธิ เอออะ! แต่เนี่ยความคิดสงบลงเรายังร่อนอยู่เลย แต่สมาธิสงบลง โอ้โฮ กูว่าง กูสบาย กูยังร่อนอยู่เลยแล้วบอกว่ามันสงบ เข้าไม่ถึงภพ นี่ไงจะละภพละชาติ

ละภพละชาติต้องทำความสงบเข้ามาก่อน เราพูดบ่อยมากหลวงปู่มั่นครูบาอาจารย์เราบอกต้องทำให้จิตสงบก่อน ถ้าจิตไม่สงบความคิดเป็นโลกีย์ปัญญา ความคิดเห็นใหม่ ความคิดเป็นความคิด ความคิดเกิดดับ แต่ความคิดเกิดดับมันเกิดจากพลังงาน พลังงานคือตัวจิต ตัวจิตนี้คือตัววิชา ความคิดที่เกิดดับมันออกไปจากพลังงานที่เป็นอวิชา

แต่ถ้าจิตสงบเข้ามามันระงับอวิชาชั่วคราว มันระงับตัวตนของเราชั่วคราว ระงับชั่วคราวมันถึงเป็นสมาธิ พอระงับชั่วคราวถ้าเราใช้ปัญญามันจะไม่มีกิเลสพบเห็น

ใหม่ มันจะเป็นโลกุตตรปัญญาถ้ามันฝึกปัญญาได้เป็น เพราะอะไร เพราะตัวกิเลสตัว
ตัดความทะยานอยากมันสงบตัวลงชั่วคราว สมาธิถึงเป็นความสงบตัวลง

คำว่าชั่วคราวหมายถึงว่ามันสงบแล้วเดี๋ยวมันก็คลายออกมันไม่คงที่ สมาธิที่คงที่
ไม่มี เห็นใหม่สมาธิที่คงที่ไม่มี แล้วถ้าเกิดเป็นธรรม เป็นธรรมนะเป็นโสดาบัน เป็น
สกิทาคา เป็นอนาคาก็ไม่ใช่สมาธิ ถ้าเป็นสมาธิทำไมพระพุทธเจ้าก่อนที่จะปรินิพพาน
พระพุทธเจ้ามาเข้าสมาบัติ ปฐมฌาน ทุคตฌาน ตติยฌาน จตุตถฌาน พระพุทธเจ้ามาเข้า
ตรงนี้

ฉะนั้นตรงนี้นั้นถึงไม่ใช่นิพพานไม่ใช่ธรรมะ ธรรมะกับสมาธิไม่ใช่อันเดียวกัน
คนละอัน สมาธินี้เป็นมรรค เป็นมรรคที่เป็นพื้นฐานที่จะใช้ปัญญาเข้าไปทำลายกิเลส พอ
ทำลายกิเลสแล้วความเป็นจริงอกุศลธรรมในจิตนั้นนั่นคือตัวธรรม แต่ตัวสมาธิตัวเป็น
มรรคเป็นวิธีการเป็นพลังงานเป็นสิ่งที่เข้าไปชำระกิเลส ฉะนั้นต้องทำให้จิตเป็นสมาธิ
ก่อน

หลวงปู่มั่นครูบาอาจารย์บอกว่า ต้องทำให้จิตสงบก่อนเราถึงกำหนดพุทโธก่อน
ปัญญาอบรมสมาธิอะไรก็แล้วแต่ จะใช้ปัญญาอย่างไรหน้ก็แล้วแต่เพื่อความสงบเข้ามา
อันนี้มันจะเข้าไปถึงตัวภพ ตัวภพคือตัวจิตที่ตั้งมั่น เอกัคคตารมณ์ จิตตั้งมั่นจิตที่เป็นภพ
นั่นคือสมาธิ แต่เขาบอกเป็นสมาธิเป็นสมาธิอย่างนี้ แล้วเราบอกสมาธิไม่ใช่จิต จิตไม่ใช่
สมาธิใช่ไหม

สมาธิมันเป็นพลังงานที่เข้าไปถึงตัวมัน แต่มันคลายได้พอคลายได้ตัวมันยังอยู่
เพราะมันคลาย เพราะสมาธิมันเกิดดับเหมือนความคิดเรา ความคิดเราเวลาทุกข์เวลาอยาก
มันเกิดขึ้นมาใช่ไหมแล้วเวลาไม่คิดมันอยู่ไหน แล้วถ้าไม่คิดเราตายไปแล้วหรือ ถ้าไม่
ตายทำไมจิตอยู่ จิตกับความคิดถึงไม่ใช่อันเดียวกันไง มันจะทำลายภพชาติ

ถ้าไปเห็นเรานั่งอยู่ในดวงอาทิตย์นะ ก็เห็นเงา ทำอะไรไม่ได้หรอก ต้องกลับมาที่
จิต พอกลับมาที่จิตแล้วจิตสงบแล้วพิจารณากาย เวทนา จิต ธรรม สติปัญญา ๔ นั้น
ทำลายภพชาติ ทำลายภพชาติไม่ใช่ไปทำลายข้างนอกนะทำลายที่จิตนะ ทำลายที่ตัวภพ
แล้วเอาอะไรไปทำลายมัน ก็ต้องเอาจิตแก้จิต

เพราะสมาธิเวลามันเกิดจากจิต มีกำลังมีสมาธิแล้วเอาสมาธิย้อนกลับไปชำระล้างจิต จิตนี้ได้กลิ่นออกมาจากอริยสังข์ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค จิตนี้ได้กลิ่นออกมาจากอริยสังข์ แล้วพอกันออกมาจากอริยสังข์นะแล้วเวลาผ่านไปเป็นโศดาบัน สกิทาคา อนาคตามีจิตอยู่ แต่เวลาเป็นพระอรหันต์ทำลายจิตหมด อาสเวหิ จิตฺตานิ วิมุจฺจิสฺสูติ อาสวะสิ้นไปทำลายตัวจิตทั้งหมด

พระอรหันต์ถึงไม่มีจิต พระอรหันต์ไม่มีจิต! ถ้าพระอรหันต์มีจิต จิตนั้นเป็นภพ จิตนั้นเป็นอวิชชา หลวงตาถึงบอกพระอรหันต์มีธรรมชาติ เป็นธรรมเป็นธาตุ ธาตุธรรม ไม่ใช่จิต ไม่ใช่ เพียงแต่ว่ากลอนพาไปเวลาพูดกับเด็กๆ จิตเป็นอย่างนั้นๆ มันคิดไม่ทันใจ แต่ถ้าจะพูดกันทางวิชาการนะจิตไม่มี พระอรหันต์ไม่มีจิต ถ้ามีจิตอยู่ยังเกิดอยู่ทำลายจิตหมด ฉะนั้นถึงบอกว่าจิตพระอรหันต์เป็นอย่างนั้นๆ นะ โโกหกทั้งเพ โโกหกทั้งเพ

ถาม : พระธาตุเส้นผมเป็นอย่างไร

หลวงพ่ : พระธาตุก็คือพระธาตุ พระธาตุเส้นผมเกसानะ เราได้เกสาของหลวงตา ตั้งแต่ปี ๒๔ ปี ๒๔ เราอยู่กับหลวงตา ตอนนั้นเป็นพระธาตุแล้ว ปี ๒๓ ๒๔ เราได้พระธาตุของหลวงตามาตั้งแต่ปี ๒๔ แล้วมันเกาะกันใส เห็นมาตั้งแต่ปี ๒๔ ฉะนั้นมันเป็นมานานแล้ว อย่างเช่นมันมีหมอกขณะหนึ่งเราจำชื่อเขาไม่ได้ เขาอยู่ศิริราช เขาเป็นหมอนะ เป็นนายแพทย์ เขาบอกเขาไม่เชื่อหรือกว่ากระดูกคนเป็นพระธาตุได้ แต่ต้องเชื่อ

ทีแรกเขาพูดเรายังคิดว่าหมอนี่พูดเล่นลิ้นนะ แต่เขาพูดด้วยข้อเท็จจริงแต่เขาพูดให้มันตรงตัว เขาบอกผมไม่เชื่อเรื่องพระธาตุเลยนะแต่ต้องเชื่อ เพราะผม ๓ คน มหาเรา ๓ คน ผมเป็นคนผ่าตัดผ่าสะบ้าหัวเข่าของหลวงปู่แหวนเอง แล้วผมผ่าออกมามันเป็นแก้วหมดเลย เขาเป็นคนผ่าเองแล้วเห็นกับตา

ผมไม่เชื่อเรื่องพระธาตุนะแต่ต้องเชื่อ เสียตายเราไม่ได้ถามชื่อเขาไว้ แล้วเขาจดชื่อไว้ให้เลย มหาเราเกือบ ๒๐ ปีที่แล้วตอนอยู่ข้างโน เพราะว่าคุณศิษย์เรามันเป็นหมอใหญ่ ไม่เป็นอาจารย์หมอ แล้วเขามา เขาชวนกันมา เขาบอกแล้วเขาคุยกับเรา ทีแรกเขาอยากจะชวนมาคุยกับเรานี้แหละ ก็ลองดูว่าเรามีอย่างไร

พอพูดจบแล้วเขาพูดคำนี้ออกมา คุณแต่ธรรมะคุณธรรมะกันจนจบแล้วเขาก็บอก
ว่า ผมเป็นหมอกัน แล้วผมไม่เชื่อหรือที่แรกว่ากระดูกคนจะเป็นแก้วได้ แต่ผมต้องเชื่อ
เรากี่ เอ๊ะ หรือว่าไอ้เนี้ยมันเล่นลึนอะไรของมันวะ แล้วเขาก็สารภาพเองว่าผมนี่แหละ ๓
คนเลย เป็นคนผ่าตัดสะบ้าหัวเข่าหลวงปู่แหวนเอง แล้วลูกสะบ้าออกมาเป็นแก้ว ผมเลย
ต้องเชื่อเพราะมันเจอจริงๆ ต่อหน้าไง

นี่เราย้อนกลับมาสิ เส้นพระธาตุ พระธาตุเส้นผมเป็นอย่างไร พระธาตุเส้นผมมัน
ก็คือร่างกายของพระอรหันต์นี่แหละ ร่างกายของพระอรหันต์เห็นใหม่ หลวงตาท่านพูด
บ่อย จิปาถะคุณมันเป็นไปได้ซ้ำเพราะมันเป็นพระอรหันต์เร็ว แต่ถ้ามันเริ่มพยายามตั้งแต่
พัฒนาการของมันไปมันฟอกไปเรื่อยๆ มันฟอกไปเรื่อยๆ จิตนี้สำคัญมาก มันสำคัญที่จิต
เป็นพระอรหันต์นะ พอจิตที่เป็นพระอรหันต์จิตที่ไม่เป็นพระอรหันต์มันอยู่ในร่างกาย
ของธาตุขันธ์นั้น

เวลาเป็นพระอรหันต์ที่มีชีวิตอยู่นะ ภารา หเว ปลูกขุขุธา ภาระเห็นใหม่ ธาตุ ๔
ขันธ์ ๕ เป็นเศษทิ้งเป็นภาระ จิตเห็นใหม่จิตมันเหมือนกับอะไรนะ เหมือนกับคู่มืออย่าง
พวกเรา อย่างเช่นเราเป็นปุถุชน เหมือนโรงหนังเห็นใหม่ โรงหนังเวลาฉายหนังอยู่คนดู
หนังเขาจะ โอ้โฮ คืออกดีใจไปกับหนังเรื่องนั้นใช่ไหม เวลาร่างกายเราเป็นปุถุชนความคิด
เรามันก็เหมือนหนังโรงหนึ่ง เราก็ดิ้นเดินไปกับความคิดจนหมดเลย

แต่พอเป็นพระอรหันต์ปุ๊บ มันทำลายเครื่องฉายหนังทำลายหนังหมดเลย มันก็จะ
เหลือแต่โรงหนังเห็นใหม่ โรงหนังเปล่าๆ โรงหนังเปล่าๆ คนจะไปตื่นตื่นอะไร มันไม่
มีเนื้อหาสาระอะไรเห็นใหม่ มันไม่มีจอหนัง มันไม่มีเรื่องให้เราดีใจเสียใจมันก็ว่าง
ตลอดเห็นใหม่

พอว่างตลอดโรงหนังเห็นใหม่จิตที่อยู่ในโรงหนังมันก็ว่างมันก็ฟอก แล้ว
โรงหนังคือร่างกายพออายุขัยสิ้นไปเห็นใหม่มันเป็นพระธาตุ พระเกสาก็เส้นผมของพระ
อรหันต์นี่แหละ เส้นผมของพระอรหันต์ที่โกนออกไปแล้วมันเป็นแก้ว ก็นี่พระเกสาก็
เท่านั้น แต่ที่มาสิ ที่มันต้องมาจากที่ว่าจิตเป็นพระอรหันต์จากใจดวงนั้น เพราะเราเห็น
มาเยอะ เราเห็นมาเยอะแล้วของครูบาอาจารย์เรา เราถึงว่าพวกเราเกิดมามีวาสนา เราเกิด
มานี่นะ

๑. ตำราเขาเขียนไว้เช่นนั้น

๒. พวกเราได้เห็นของจริงไง

พวกเรามันมีครูบาอาจารย์เห็นใหม่ตั้งแต่หลวงปู่มั่นฝึกมาเยอะมากเลย ลูกศิษย์หลวงปู่มั่นนะ ๓๐ กว่าองค์ หลวงปู่มั่นครูบาอาจารย์ฝึกไว้แล้วเป็นพระอรหันต์ทั้งหมด พอเป็นพระอรหันต์มันแสดงออกทางโลกนะ แสดงออกถึงพระธาตุถึงสิ่งที่เป็นผล แต่หลวงตาท่านบอกว่าในวงกรรมฐาน ในกรอบกรรมฐานเขาจะรู้กันอยู่แล้วว่าองค์ไหนใช่ไม่ใช่ไง

ถ้าองค์ไหนใช่มันชั่ว องค์ไหนไม่ใช่ มันอยู่ที่ปัญหาที่ตอบมาออกมาจากหัวใจ ถ้าหัวใจพระอรหันต์หัวใจที่เป็นจริงมันมีอะไรบ้าง ข้อมูลสิ่งใดบ้างปิดใจพระอรหันต์ได้ ปิดหัวใจพระอรหันต์ได้ เพราะหัวใจพระอรหันต์ได้ผ่านกระบวนการ ได้ผ่านการชำระล้างมาตลอด มันจะไม่มีข้อมูลอะไรปิดหัวใจพระอรหันต์ได้เลย

ฉะนั้นนี่ มันเป็นที่ตรงนั้นตรงที่ใจพระอรหันต์ พระอรหันต์ที่มีชีวิตอยู่นะ สอุปาทิเสสนิพพาน พระอรหันต์ที่ยังมีชีวิตอยู่จะตอบเรื่องสังขารเรื่องธรรมะพวกเราได้ทุกขั้นตอน ถ้ามันคิดหลวงตาพูดบ่อยเห็นใหม่

“เดี๋ยวนี้ไม่มีปัญหามาถามเราเลย ก็อยากให้มีปัญหาถามคุณสิสงสัยจะคิดใหม่”

ท่านจะคิดใหม่ นี่ไงตรงนี้ถ้าถามปัญหาแล้วคิด ไม่ใช่! ถ้าใช่กระบวนการของมันต้องจบ พระอรหันต์ถึงต้องกระบวนการของจิตกระบวนการของความรู้สึกหมดเกลี้ยงชำระล้างสะอาดหมด แล้วกระบวนการที่จะทำให้สะอาดมันมีกระบวนการของมัน โสคาบัน สกิทาคา อนาคา พระอรหันต์ กระบวนการของมันทำอย่างไร

ถ้ากระบวนการของมันผิดไม่เอ็งก็กูผิดคนหนึ่ง เพราะอริยสัจมี ๑ เดียว ความจริงไม่มี ๒ ความจริงมีหนึ่งเดียว ฉะนั้นพูดไปเถอะถ้ารู้จริงพูดความจริงไป ความจริงเป็นสิ่งที่ไม่ตายและไม่มีการเคลื่อนความจริงนั้นให้เป็นอื่นไปได้ ความจริงที่พระอรหันต์พูดออกไปไม่มีใครสามารถเคลื่อนความจริงนั้นให้เป็นอื่นได้

นี่ไงที่ว่าพระพุทธเจ้าเทศน์ธรรมจักรเห็นใหม่ เทวดาส่งข่าวขึ้นไป ขึ้นไป จักรที่ได้เคลื่อนแล้วไม่มีใครเคลื่อนกลับได้ ความจริงที่พระพุทธเจ้าเทศน์ออกไปแล้ว ธรรมจักรไม่มีใครเคลื่อนกลับได้ ไม่มี พุคถึงมันเป็นพระอรหันต์เพราะเหตุนี้ เกสาถึงเป็นพระชาตุโง

ถ้าเกสาใครเป็นพระชาตุได้ร้านตัดผมไปขนเอาเลย ร้านตัดผมเขาโยนทิ้งด้วย มันต้องเกิดที่ในใจของพระอรหันต์ ในธาตุขันธ์ใจพระอรหันต์อยู่ในร่างกายนั้นมันจะเป็นพระชาตุหมด พิสูจน์ได้ง่ายๆ เลย เคียวณะอันนี้มันเรื่องของเราเอง

ถาม : ผมได้ฟังแผ่นแม่ชีหัวหินแล้วเข้าใจว่าการดูจิตเป็นปัญญาอบรมสมาธิแต่ยังไม่เข้าใจว่าปัญญาอบรมสมาธิเป็นแบบไหน ปัญญาอบรมสมาธิแบบไหนเป็นสัมมาแบบไหนเป็นมิจฉา กราบท่านช่วยอธิบายด้วย

หลวงพ่ : แม่ชีหัวหินนะมันเป็นเวรเป็นกรรมเนาะ เราก็ไปอยู่ของเราหลายๆ ที่หัวหินแล้วลูกศิษย์เรา เขาไปสงสารแม่ชีที่เขารู้จักเขาก็อ่อนวอนให้ไปหาเราไง แล้วอ่อนวอนให้ไปหาเรา โดยสามัญสำนึกนะที่แรกเราก็ไม่อยากจะยุ่งนะ เพราะเราเข้าใจความรู้สึกของวงการกรรมฐาน คือลูกศิษย์ใครเขาก็อยากจะสั่งสอนลูกศิษย์เขา

นี่เขาพามาด้วยความสงสารไงเราก็เลยคุยกับเขา เราไม่ได้อัดเทปหรือกนะลูกศิษย์เขาอัดกันเอง แล้วก็ถ่ายมาให้เรา เราสงสารเขามาก เพราะเขาเล่าให้เราฟังเองว่า เขาเป็นอาจารย์สอนอยู่ที่จุฬาฯ แล้วก็เออร์ลี่ออกไปนะ นานเนกาเลแล้วไปอยู่กับอาจารย์สิงห์ทอง แล้วพออาจารย์สิงห์ทองเสียก็ไปอยู่บ้านตาดพักหนึ่งแล้วไปอยู่กับอาจารย์จันทร์เรียน

แล้วพอไปดูหนังสือหยดน้ำบนใบบัว แล้วเขาก็ตามหาคนที่ว่าดูจิตๆ แล้วเขาก็ไปทางนั้น เราเลยสงสารเขามาก เราเลยอธิบายให้เขาฟัง การดูจิตปัญญาอบรมสมาธิ ใจ แต่ยังไม่เข้าใจว่าปัญญาอบรมสมาธิแบบไหนเป็นสัมมา แบบไหนเป็นมิจฉา มันเป็นมิจฉาเพราะความเข้าใจผิด เราบอกเห็นใหม่หลวงปู่่มั่นบอกว่า

“ต้นคดปลายคดหมด ถ้าต้นตรงปลายจะอยู่ตรง ถ้าต้นคดปลายตรงไม่มี”

ฉะนั้นเริ่มต้นเรื่องศีล แต่พวกเราปัญญาชนไปบอกกันเลยว่า เรื่องศีลสมาธิไม่จำเป็นให้ใช้ไปเลย ใช้ไปเลยนะมันก็เหมือนพวกเรา พวกเราด้วยความประมาท เครื่องมือแพทย์มันติดเชื่อแล้วเราจะเอาเครื่องมือแพทย์ที่ติดเชื่อมาผ่าตัดกัน เราผ่าตัดเพื่อรักษาโลก แล้วถ้าเอาเครื่องมือแพทย์ที่ติดเชื่อไปรักษาโรคมันจะรักษาโรคหายไหม มันมีแต่เพิ่มเชื่อโรคใช้ไหม

ในปัจจุบันความคิดพวกเรามันความคิดโดยกิเลส เหมือนเครื่องมือที่ติดเชื่อ นี่เครื่องมือที่ติดเชื่อโดยธรรมชาติมันก็ต้องอบเครื่องมือนี้ก่อน การทำสมาธิ ศีลสมาธิ มันอบเชื่อ มันฆ่าเชื่อ ฆ่าเชื่อคือความมักมาก คือความอยากใหญ่ คือความมักงาย คือความเห็นแก่ตัว คือความอยากได้ธรรมะของเราไง

เราไม่ได้ฆ่าเชื่อ เราเอาเครื่องมือที่มีเชื่อจะไปรักษาโรคกันเลย แล้วก็บอกว่า ใช้ปัญญาไปเลยๆ มองข้ามสมาธิ มองข้ามศีลสมาธิไป ศีลนี้สำคัญมากนะ แต่เวลาเราเทศน์กันครูบาอาจารย์ไม่พูดเรื่องศีลเลย เพราะถือว่าศีลมันเป็นพื้นฐานของชาวพุทธ ชาวพุทธเราต้องมีศีล ๕ โดยธรรมชาติ แล้วพอบวชเป็นพระต้องมีศีล ๒๒๗ เป็นธรรมชาติ นี่ศีลยังไม่พูดไม่พูดถึงศีลเลย

แต่เวลาวัดต่างๆ ไป เวลาพูดนะเอาศีลมาอธิบายแล้วอธิบายเล่า ศีลไม่ฆ่าสัตว์ไม่ลักทรัพย์มันก็เป็นนิทาน นิทานก็คือว่าเราเห็นโทษของการทำลายกัน พอเห็นโทษของการทำลายกันมันกลับมาปกตินั้นก็คือการถือศีลไง การถือศีลคือความปกติของใจ การที่เราเอาโทษของการทำลายกันมาพูดนั่นคือคุณธรรมของศีล

ทีนี้พอมันมีอยู่แล้วศีลนี้ไม่จำเป็นใช้ไหม พอศีลไม่จำเป็นก็พูดถึงความสงบเลย นี่ต้นตรง พอต้นมันตรงทำความสงบเข้ามา พอมันสงบเข้ามานี่ไงที่ว่าเข้ามาสู่จุดภพ ถ้าจิตสงบเข้ามาก็เข้าสู่ภพ ทีนี้เข้าสู่ภพการดูจิตๆ หลวงปู่ดุลย์ท่านสอนถูก หลวงปู่ดุลย์บอกให้ดูจิต ดูจิตจนจิตเห็นอาการของจิต

แต่ลูกศิษย์ของท่านสอนบอกว่าดูจิตเฉยๆ แล้วมันจะเป็นปัญญาไปเอง ห้ามคิด ห้ามทำอะไรทั้งสิ้น จิตมันจะพัฒนาการของมันมันจะเป็นมรรคไปโดยธรรมชาติมันเป็นไปไม่ได้ เครื่องมือที่ติดเชื่อเอามาจับไว้เฉยๆ แล้วเชื่อมันจะหายเองโดยธรรมชาติได้

ใหม่ มันเป็นสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ ทำอย่างไรก็แล้วแต่เครื่องมือนี้ต้องอบ อบด้วยบรรยากาศ
อบด้วยสมาธิ

เครื่องมือชำระจะเอามาผ่าตัดต้องทำมาเชื่อมั่นก่อน ถ้าไม่มาเชื่อมั่นบวกด้วย
กิเลสเราทั้งหมด การจะมาเชื่อมั่นคือสัมมาสมาธิ แต่เขาไม่เข้าใจ พอเขาไม่เข้าใจปั๊บเขาก็
บอกว่าดูไปเฉยๆ แล้วเชื่อมั่นจะหายไปเอง แล้วมันจะเป็นพระอรหันต์ไปเอง มันเป็น
สัมมาเป็นมิจฉาตรงนี้ จะบอกว่ามันเป็นสัมมาหรือเป็นมิจฉาอยู่ที่คนชี้

คนที่ชี้ว่าถูกว่าผิด แต่โดยข้อเท็จจริงมันผิดอยู่แล้ว แต่ในเมื่อคนชี้ชี้บอกอย่างนี้
ถูกแล้วเราเชื่อ พอเราเชื่อขึ้นไปเราก็สร้างอารมณ์ว่างๆ คุจิตๆ ไปเรื่อยๆ ความคิดว่าง
ความคิด เพราะดูที่ความคิด เราบอกเลยนะไม่ใช่เอาจิตดูด้วยเอาความคิดดูความคิด
เพราะมันยังไม่ถึงตัวจิต ตัวที่เราเพิ่งตัวที่เราดูนี่มันเป็นตัวจิตใหม่ไปๆ มาๆ มันเป็น
ความคิดเราหรือเปล่า

ที่ตัวเรา เราพยายามกันอยู่นี่มันเป็นตัวจิตหรือความคิด เป็นความคิดร้อย
เปอร์เซ็นต์ คิดให้ทันนะ ตัวที่เราเพิ่งที่เราตั้งใจอยู่นี่ เป็นตัวความคิดหมดไม่ใช่ตัวจิต แล้ว
เอาความคิดดูความคิดแล้วความคิดก็ดับไป ตัวจิตมันกระดิกตีนอยู่นั่น ตัวจิตมันกระดิก
เท้านอนสบาย ใจ่ความคิดกับความคิดมันทำลายกันอยู่ข้างนอก ใจ่ใจ ใจ่ตัวจิตใจ่ตัว
กิเลสนะ ใจ่ใจ ใจ่พวกนี้โง่ฉิบหายเลย ญาณอนอยู่นี่มันไม่เห็นกู มันไปรบกันอยู่โน่น ก็เอา
ความคิดดูความคิดไป

แต่ถ้าเป็นปัญญาอบรมสมาธิเห็นใหม่ปัญญาอบรมสมาธิก็ความคิดนี้ ปัญญา
อบรมสมาธิ ปัญญาไม่ใช่จิต! ปัญญาไม่ใช่จิต! ปัญญา กับความคิด เอาปัญญาอบรมสมาธิ
เอาความคิดดูมัน พอดูมันปั๊บมันเห็นการเกิดดับ ปัญญาเห็นการเกิดดับ ปัญญาอรบรู้ใน
กองสังขาร ปัญญาอรบรู้ในความคิด

พอความคิดมันเกิดดับสิ่งที่มันเกิดดับ พอมันเกิดดับมันเหลืออะไร เหลือจิตไป
เหลือจิตๆ เฮ้ย มันดับได้ไวๆ เฮ้ย มันดับได้ เฮ้ย มันปล่อยได้ไวๆ เห็นใหม่ตัวจิตมันรู้ พอ
ตัวจิตมันรู้มันก็กลับมาตรงนี้ กลับมาดูตัวจิตตัวจิตมันก็จะรู้เท่า ตัวจิตมันจะสร้างขึ้น
มาเป็นเอกัคคตารมณ์นี้ปัญญาอบรมสมาธิ

ความจริงที่เขาทำกันอยู่เราบอกประจำนะ สิ่งที่เขาประพฤติปฏิบัติกันอยู่มันเป็น สมณะทั้งหมด โดยธรรมชาติโดยสามัญสำนึกในการปฏิบัติทุกวิถีทุกศาสนาผลของมัน คือสมณะหมด เว้นไว้แต่พระพุทธเจ้าเว้นไว้แต่ศาสนาพุทธ เพราะพอมันเป็นสมณะหมด พอจิตมันสงบเข้ามาแล้ว พระพุทธเจ้าถึงเอาจิตที่สงบแล้วออกวิปัสสนา

แต่เขาคิดว่าการใช้ปัญญาอันเป็นวิปัสสนา พอหมดเข้ามาถึงปล่อยวางหมด เขา บอกว่านี่คือมรรคผลไง ทำไมเราถึงบอกว่าเขาบอก คำว่าเขาบอกเพราะอะไร เพราะจิต มันสงบเข้ามาพอมันถึงกระบวนการของมันแล้วไม่มีอะไรต่อเนื่องไง มันไม่มีอะไร ต่อเนื่อง! เขาเข้าใจว่าสมาธิเขาเข้าใจว่าการปล่อยวางนั้นเป็นมรรคผล

พอเป็นมรรคผลเราถึงบอกว่านี่คือมิจจาสมาธิ มิจจปัญญา เราเชื่อมั่นอย่างนี้มาก เพราะเราฟังพวกนามรูป พวกสิ่งที่หนอๆ ทั้งหลายมากุญกับเรามิจจาสมาธิหมด เพราะ หมายถึงว่าว่างๆ ว่างหมดเลย ว่างมาอย่างนี้ ๔๐ ปีแล้ว โอ๊ย ว่างๆ

คำว่าว่างนะมันไม่มีจุดเริ่มต้น ไม่มีจุดจบ สัมมาสมาธิ มีขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ อปัปนาสมาธิ ขณิกสมาธิมันปล่อยวางชั่วคราวแล้วมันคลายตัวออก อุปจารสมาธิคือมัน พุทโธๆ จนจิตสงบเริ่มต้นละเอียดเข้าไป แล้วอุปจาระคือวงรอบของจิตที่ออกฐู้เห็น นิमित อุปจาระสมาธิออกจากเห็นนิमितออกรับรู้

ถ้าพุทโธๆ ต่อไปมันจะเป็นอปัปนาสมาธิมันจะลึกลงไปจนดับหมดเลย อายตนะทั้งหมดความรู้สึกทั้งหมดดับหมด สักแต่ว่ารู้มันจะรู้ของมัน โดยสติโดยสมาธิ ของมันนิ่งอยู่คนเดียว สักแต่ว่ารู้ดับหมดเลย นี่ในขั้นของสมาธินะมันยังมีระดับของมัน ยังมีความรับรู้มีขั้นตอนของมันได้ แล้วไปถึงว่างๆ ว่างๆ ไม่รู้มันขึ้นต้นกันที่ไหนแล้วจบ ลงที่ไหน แล้วไปก็ไม่ถูก ทำอะไรก็ไม่ได้ เราถึงบอกว่าเป็นมิจจาสมาธิ

พอเป็นมิจจาสมาธิ คำว่ามิจจา มิจจาคือหลงผิด มิจจาคือไม่รู้ พอมิจจาคือไม่รู้ ปึบก็สร้างอารมณ์ไง อารมณ์ความรู้สึกอย่างนี้โศดาบัน อารมณ์ความรู้สึกอย่างนี้เป็น สกิทา อารมณ์ความรู้สึกอย่างนี้เป็นอนาคา อารมณ์ความรู้สึกอย่างนี้เป็นพระอรหันต์ แล้วก็สงสัยในโศดาบัน สกิทา อนาคา อรหันต์ของตัว สงสัย! ถ้าไม่สงสัยอริยสัจมีหนึ่ง เดียว

คำว่าสงสัยคือว่า โสดาบัน สกิทา อนาคตของเขาเปลี่ยนแปลงได้ไง เดียวก็อย่างนี้เป็น โสดาบัน เฮ้ย โสดาบันอาจจะเป็นอย่างนี้ก็ได้ โสดาบันอาจจะเป็นอย่างนั้นๆ เราพูดอย่างนี้เพราะ เพราะคนที่หลงผิดเข้ามาหาเราเยอะมาก แล้วเราจับประเด็น คนนี้เป็นอย่างนี้ คนนี้เป็นอย่างนี้ แล้วมันมาจากไหนมันมาจากผู้สอนคนเดียว

ถ้าผู้สอนคนเดียว สอนยังหลากหลายยังจับประเด็นไม่ได้ ผู้สอนนั้นไม่สงสัยในตัวเองนะเราจะนอนแล้วให้กระที่บๆ เลย เพียงแต่ว่านี้เราจะพูดบอกว่าอันไหนเป็นสัมมา อันไหนเป็นมิจฉา เป็นมิจฉาทั้งหมด อย่างที่หมอเขามาหา เขาบอกว่า สิลัพพคปรามาสมันก็กลัวผิด เราบอกว่าผิดหมด ปฏิบัติไปเถอะผิดหมดเลย

ตั้งแต่เจ้าชายสิทธัตถะปฏิบัติมาก็ผิดมาหมดเลย เพราะเริ่มต้นเราปฏิบัติโดยอวิชา เราปฏิบัติโดยที่ไม่รู้ ทุกคนปฏิบัติผิดหมดเลย แต่ผิดนั้นเราก็อ่อยๆ แก้ไขไปมันจะเข้าไปสู่ความถูกต้อง คนที่ปฏิบัติถูกไม่มี ไม่มี ผิดหมดเลย อ้าว มือเราสกปรกเราหยิบของไปของจะสะอาดได้ไหม ต้องสกปรกไปหมด จิตเรามีกิเลสแล้วจะทำปัดให้ถูกเป็นไปได้ไหม ไม่ได้

เพียงแต่เราต้องรู้จักข้อมูล รู้จักข้อเท็จจริง ผิดก็คือผิดแล้วทำไปแก้ไขไป จากผิดจะเป็นถูกขึ้นมาได้ แต่ถ้าไม่ยอมรับความผิดเลยไม่มีการกระทำเลย ไม่มีการก้าวเดินเลย จะเอาอะไรมาทำให้ถูกต้อง ฉะนั้นจะบอกว่ามันจะเป็นความผิดความถูกเราจะพูดกันโดยทฤษฎีว่าอย่างไรถูกต้องอย่างไรผิดเราพูดได้ เราก็พูดได้ แต่พอพูดไปแล้วโยมก็ยิ่งจะงงเข้าไปใหญ่

สัมมาสมาธิหรือปัญญาอบรมสมาธิสิ่งที่เป็นสัมมา สิ่งที่เป็นสัมมาคือผลที่มันเกิดขึ้นไง เวลาทำพอพิจารณาไปมันปล่อยนะ ถ้าเป็นสัมมาสมาธินะเวลามันปล่อย โอ้โฮ มันทั้งรู้ทั้งเห็นทั้งจับต้องได้ทั้งสติพร้อม ถ้าเป็นสมาธินะสติสัมปชัญญะมันเต็มที่แล้วแล้วมันรู้มันเห็นมันจับได้มันแน่ใจ แต่นี่ส่วนใหญ่มาเลยนะไม่รู้เรื่องเลย

ถ้าเป็นความจริงนะมันรู้มันเห็นมันจับต้องได้ชัดเจนมาก แล้วเวลามันจะออกใช้ปัญญานะมันก็ผิดอีก เพราะออกใช้ปัญญาไปแล้วเราไม่เคยทำ งานที่ไม่เคยทำใช้ไหม

พอใช้ปัญญาไปพักหนึ่งประเดี๋ยวพอสมาธิมันอ่อนไถ พออ่อนปั๊บมันจะตีกลับ มันตีกลับ มันก็เลยเป็นสัญญา เราจะรู้เลยว่ามันไปได้ไม่ได้

แล้วพอทำไปจนชำนาญพอมันชำระขาดไป ทีนี้มันยิ่งเข้าใจเลยเพราะ คำว่าขาด คือปัญญามันจบกระบวนการของมัน เริ่มต้นเป็นสมาธิก่อนสมาธิเป็นพื้นฐาน พอใช้ ปัญญากระบวนการของปัญญามันชำระจนขาด พอขาดมันจบสิ้นกระบวนการของ โสคาลัยแล้ว พอจบสิ้นกระบวนการของ โสคาลัยเหมือนคนทำงานจบสิ้นแล้ว คนทำงานที่จบสิ้นแล้วเราทำงานเป็นหรือยัง เป็นแล้ว

ทีนี้พอทำอะไรปั๊บมันจะง่ายขึ้นแล้ว พอเป็น โสคาลัยปั๊บมันมีพื้นฐานแล้วจะทำ ต่อไปได้ง่ายขึ้น ง่ายขึ้น ฉะนั้นเวลามันเป็นที่ละชั้น ทีนี้มันถึงต้องๆ ฟังนะ หลวงตาเวลา หลวงปู่มันเจ็บป่วยแล้วท่านบอกว่าท่านกำลังปัญญาหมุนตัวๆ เวลาไปภาวนาหลวงปู่มัน ท่านนอนป่วยอยู่ที่บ้านภู แล้วหลวงตาท่านขึ้นไปถามปัญหา หลวงปู่มันป่วยๆ ลูกขึ้นมา เลยตอบพื้ๆๆ เลย

เราจะบอกว่าแม้แต่เป็นอนาคามรรค อนาคามรรคนะ หลวงตาท่านกำลังหมุน เต็มที่เลย กำลังพิจารณาอสุภะเต็มทีเดียวยังจะต้องให้คนชี้เลย พอมีปัญหาปั๊บจะขึ้นไป กราบเลย พอกราบหลวงปู่มันก็ลุกขึ้นมาตอบเลย พอถามเข้าใจยัง หลวงตาท่านบอกว่าถ้า ยังไม่เข้าใจท่านก็จะก้มหน้าเฉยๆ พอก้มหน้าเฉยๆ หลวงปู่มันก็จะอธิบายรอบ ๒ คือเอา เหตุผลมาให้ฟังอีก เข้าใจยัง ถ้ายังไม่เข้าใจก็ยังคงอยู่อย่างนั้น ไม่ยอมลง

แต่พอเข้าใจปั๊บท่านบอกเลย กราบ ๓ หน กราบๆๆ วิ่งลงเลย เข้าทางจงกรม เรา จะบอกว่าแม้แต่ขั้นอนาคาขั้นพระอรหันต์นะ หลวงตาท่านบอกเลย พอหลวงปู่มัน นิพพานไปแล้ว ถ้าหลวงปู่มันอยู่นะถ้าไปถามนะหลวงปู่มันชี้ปั๊บท่านสำเร็จวันนั้นเลย แต่หลวงปู่มันไม่อยู่ท่านหาอีก ๘ เดือน

นี่เราจะบอกว่าแม้แต่ขั้นอนาคาขั้นพระอรหันต์ เขายังแสวงหาครูบาอาจารย์กัน เขายังต้องให้ครูบาอาจารย์ชี้หน้าเลยแล้วเราทำอะไรกัน ปฏิบัตินี้เหมือนเราใช้ คนใช้ เป็น ใช้โรคมันรุนแรงไปเขาต้องหาหมอที่ถึงนะ หาหมอมือถึงๆ แล้วรักษาเราให้หาย ใ้เรา

ไอ้โฮ เหมือนไก่เจี๋ย เจี๋ยหาเศษข้าวเจี๋ยไปเรื่อย เจี๋ยไปเรื่อย ปฏิบัติ มันยากกันตรงนี้ไง มันยากเพราะว่าเราจริงจังแค่นั้น

อันนี้เราว่าอะไรเป็นสัมมา เพราะว่าตั้งปัญหาว่าสิ่งใดเป็นสัมมา สิ่งใดเป็น มิจฉา เพราะว่าคำที่เราคุยกับแม่ชีถ้าเราจำได้คร่าวๆ เราพยายามชี้ให้เขาเห็นว่า สิ่งที่เขา ทำมันจะเสียเวลาเปล่า เพราะเวลาเขาบอกว่าพิจารณาจิตแล้วมันปล่อยวางแล้วมันว่าง เราก็ถามเขากลับว่าว่างเดี๋ยวก็นึกอีกใช่ไหม มันปล่อยวางแล้วก็เอากลับมาคิดใช่ไหม เขาก็บอกใช่ค่ะ ใช่ค่ะ

เราจะบอกว่าถ้าทำอย่างนี้มันก็จะหมุนเวียนเป็นอนิจจังอยู่อย่างนี้ ก็มันจะไม่ ไปไหนหรอก เพราะในหอยคนน้ำไอ้คนที่ว่าจิต จิตไปถามหลวงตา ท่านบอกว่าท่านจิต จนจิตสงบ ถามหลวงตาว่าถูกต้องไหม หลวงตาบอก “ถูกต้อง แต่นี้เป็นคฤหัสถ์นะ ถ้าเป็น พระนะเราจะตีให้หลงทิศเลย”

คำว่า “ตีให้หลงทิศ” ไปอ่านเล่มนั้นเลย หนังสือเล่มเดียวกัน หน้าเดียวกัน เขา อ่านเขาตีความไปอย่างหนึ่ง เราอ่านเราตีความไปอีกอย่างหนึ่ง เพราะเราตีความว่า

“ดินะเป็นคฤหัสถ์จิตแล้วจิตสงบจะถูกต้องไหม ถูก ดินะเป็นคฤหัสถ์ ถ้าเป็น พระนะเราจะตีให้หลงทิศ คำว่าตีให้หลงทิศคือว่าขั้นตอนยังต้องไปอีกเยอะแยะเลย”

แต่ที่เขาบอกเขาจิตแล้ว จิตมันปล่อยวางแล้วไปถามหลวงตาว่าถูกไหม ถูก นี่ก็อรหันต์ไง แล้วถูกไหม ถ้าถูกทำไมยังต้องวิ่งหาอาจารย์กันให้ควักไปเลย เพราะเราได้ ข่าวว่ามาอยู่แถวนี้ ไปงกระทิงนี้ มาปลุกกุณินอนกันอยู่ที่นี่ แล้วบอกด้วยว่าไม่ไหวแล้วจะ อายุมากแล้ว ๘๐-๘๐ แล้ว

ไอ้ที่เราเตือนตอนนั้นเพราะเราเห็นตรงนี้ เห็นตรงที่ ๑ ความตั้งใจ เขาทิ้งสมบัติ ของเขามา เขาทิ้งตำแหน่งหน้าที่การงานมา เขาหวังผลเพื่อจะได้ผล แล้วก็ไปทำกันทำกัน แล้วเริ่มต้นดีมาก เพราะเริ่มต้นไปอยู่กับอาจารย์สิงห์ทอง แล้วพอปฏิบัติไปบอกว่าทางนี้ เป็นทางที่ทุกข์ยาก แล้วร่างกายมันไม่ไหวก็ไปจิตคิดว่าง่ายดี ก็เลยฟาล์วเลย ใจ ก็เลยจับ ต้องอะไรไม่ได้เลย

นำสงสาร นี่ก็วาสนาของคนนะ วาสนาของคน แม่ชีหัวหินเราพูดตรงนั้น เราพยายามชี้ให้เห็น บอกว่า ไปทางนั้นเอ็งจะคว้าน้ำเหลว เอ็งจะไม่ได้อะไรติดมือมา แล้วเอ็งจะเสียเวลาไปทั้งชีวิต มันจะได้มากก็ได้ประสบการณ์คือว่าอย่างที่ปฏิบัติบูชา ปฏิบัติให้ภพชาติสั้นเข้าแล้วชาติหน้าไปเอาอันใหม่ แต่ถ้าเราปฏิบัติให้ถูกต้องเราเอาอันเดียวนี้ เอาที่ปัจจุบันนี้ นี่แม่ชีหัวหิน

เขียนมาให้เข้าประเด็นเลย ให้เจาะจงมาเลยนี่มันเพียงพอแล้วที่สัมมามิจจา ว่าอย่างไรถึงถูกต้อง อย่างไรผิด เพราะว่ากรณีแม่ชีเราแนะนำ แต่มัน..เราบอกเขาเลยว่า ทางไปอย่างนั้นไปไม่รอด เราจะแนะนำให้เขาแบบว่าให้เขากลับมาทำจิตให้มันคงให้เข้าถึงภพที่ว่าเข้ามาถึงภพ เข้ามาถึงตัวฐานตัวเชื้อโรค แล้วไปชำระล้างกันที่นั่นเราจะมีโอกาส ถ้าเราจะออกไปทำกันอย่างนั้นเราจะไม่มีโอกาสนะ ใครยังมีอะไรต่อไปไหม เอวัง